

371. 9124

ท 399 ท

๙.3

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียน
ที่บทพร้อมทางการได้ยิน กับนักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพญาไท

18 ส.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

กัลยา หนูจำย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

18714

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รศ.ศรียา นิยมธรรม)
..... กรรมการ
(ผศ.จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ.ศรียา นิยมธรรม)
..... กรรมการ
(ผศ.จิราภรณ์ บุญส่ง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศ.ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ศรีธา นิยมธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญสูง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประจิตต์ อภัยนุรักษ์ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ
ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขื่อนเพชร ท่านผู้อำนวยการ
โรงเรียนพญาไท ที่ให้ความเมตตาช่วยเหลือ และขอขอบพระคุณ อาจารย์วรณภา โสอภิม
โรงเรียนราชวินิต อาจารย์วណิดา ศุภกรโยธิน อาจารย์กนกวรรณ ชัยชาญ โรงเรียนพญาไท
อาจารย์นิตยา จันทร์ลี โรงเรียนบางบัว และอาจารย์อาภรณ์ มนต์วิสาาสตร์ ศึกษาพิเศษ
จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ช่วยเหลือแนะนำในการทำแผนการสอน
และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยโดยตลอด

ประโยชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อ
อำพัน คุณแม่พรณี แนวพันธุ์ และครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนในการวาง
รากฐานในการศึกษาแก่ผู้วิจัย

กัลยา หนูจ้าย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	2
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	7
ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	9
ความหมายของการเรียนร่วม	12
ปรัชญาการเรียนร่วม	13
จุดมุ่งหมายในการจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	
เรียนร่วมกับเด็กปกติ	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน..	15
ความหมายของนาฏศิลป์	15
ความหมายของแผนการสอน	16
ความสำคัญของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	
(ดนตรี-นาฏศิลป์)	17
ลักษณะที่ดีของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	
(ดนตรี-นาฏศิลป์)	17
ประโยชน์ของแผนการสอน.....	18

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียน	18
งานวิจัยในประเทศ	18
งานวิจัยในต่างประเทศ	21
สมมติฐานในการวิจัย	24
 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	25
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	25
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
ตัวอย่างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ด้านความรู้	
ความเข้าใจแบบเลือกตอบ..	27
ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ด้านปฏิบัติ	28
การดำเนินการทดลอง	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	33
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	33
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	33

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	35
อภิปรายผล	35
ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	45
ประวัติย่อของผู้วิจัย	92

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถทางนาฏศิลป์

ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนปกติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 .. 32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการที่ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าไปได้นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก่อน ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐจะจัดการศึกษาให้กับทุกคนในชาติ โดยให้โอกาสในการศึกษาเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทางร่างกายและจิตใจ หรือมีความพิการก็ตาม ดังแผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านนโยบายการจัดการศึกษา ที่ว่าส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถทางร่างกายสมองและจิตใจของผู้เรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความสามารถเป็นพิเศษ และกลุ่มที่มีความบกพร่องทางด้าน ร่างกาย และสติปัญญาและจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หมวดนโยบายการศึกษาของรัฐ ที่ว่าการศึกษาสงเคราะห์เป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้แก่บุคคลที่รัฐจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อมุ่งให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ผู้ยากไร้ หรือผู้ที่เสียเปรียบทางการศึกษา ในลักษณะต่าง ๆ โดยจัดเป็นการศึกษาเฉพาะ หรือจัดรวมในโรงเรียนก็ได้ตามความเหมาะสม (คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. 2521 : 62)

การประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญ สำหรับการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ เพราะเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันจะนำไปใช้ เพื่อสามารถดำรงชีวิตตนเป็นพลเมืองดีของชาติได้ เด็กทุกคนในสังคมควรได้รับโอกาสที่ทัดเทียมกันในการศึกษา เพื่อพัฒนาความเจริญเติบโตของตนเองตามระดับความสามารถที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นเด็กระดับใด ประเภทใดก็ตามวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีโอกาสนพัฒนาความสามารถเต็มตามศักยภาพของตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป

เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กดำเนินชีวิตร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข โดยไม่เป็นภาระแก่สังคมมากเกินไป (อารีย์ มั่นใจตน. 2533 : 1)

นาฏศิลป์เป็นวิชาหนึ่งที่ช่วยให้เด็กมีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ให้เป็นผู้มีอุปนิสัยที่ดีงาม สามารถดำรงชีวิตพัฒนาสังคมให้สงบสุข และเจริญก้าวหน้าได้เป็นอย่างดี วิชานาฏศิลป์ยังช่วยให้เด็กเรียนได้มีโอกาสแสดงออกในด้านการแสดง ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างไม่เคอะเขิน ย่อมนำมาซึ่งบุคลิกภาพของผู้น่าเป็นผู้ที่ร่าเริงแจ่มใส ดังนั้นการจัดให้เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินได้มีโอกาสเรียนนาฏศิลป์ จะช่วยให้เด็กฝึกการแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน เป็นผู้ร่าเริงแจ่มใส กล้าแสดงออกและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้เหมาะสมขึ้น การฝึกจะต้องเคลื่อนไหว มือ แขนขา ใบหน้าและลำตัวให้อยู่ในริยาบทอ่อนช้อยงดงาม เข้ากับจังหวะดนตรี การจัดการเรียนการสอนแก่เด็กคือ ต้องมีการฝึกซ้ำ ๆ สอนในทักษะอย่างเดียว ในระยะหนึ่งให้ได้ก่อนและต้องตั้งใจจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนาน ทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมทางร่างกายให้แก่เด็กเพื่อการเรียนนาฏศิลป์อีกด้วย (อารีย์ มั่นใจตน. 2533 : 2)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำงานเกี่ยวกับการสอนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ให้แก่นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินขอโรงเรียนพญาไท ซึ่งเป็นบุคคลในการปลูกฝังสุนทรียในด้านการรำจึงไม่นิ่งนอนใจมากนักเพื่อให้เด็กกล้าแสดงออกได้สนุกสนานเป็นประการสำคัญ เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยทำการสอนในวิชาดนตรีนาฏศิลป์มานาน และสังเกตเห็นว่านักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินสามารถปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์ได้ดีไม่แตกต่างจากนักเรียนปกติ จึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย ว่าข้อสังเกตดังกล่าวเป็นจริงหรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยวิธีการสอนตามแผนการสอน

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ด้วยวิธีการสอนตามแผนการสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เป็นแนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ จะได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน ได้แสดงออกทางกิจกรรมนาฏศิลป์ตามความถนัดที่ซ่อนอยู่ในตัว เป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมความถนัดของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในชั้นเรียนร่วมและชั้นพิเศษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับการได้ยินในระหว่าง 80-117 เดซิเบล ของโครงการสอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีความพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน และนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539

2. กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในชั้นเรียนร่วมและชั้นพิเศษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับการได้ยินไม่เกิน 117 เดซิเบล ของโครงการสอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน เลือกโดยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) ศึกษาเฉพาะโรงเรียนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 18 คนและ นักเรียนที่มีการได้ยินปกติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 29 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง ศึกษาเฉพาะโรงเรียนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นกิจกรรมนาฏศิลป์ในวิชาดนตรีนาฏศิลป์
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521

ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
  - 1.1 นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน
  - 1.2 นักเรียนที่มีการได้ยินปกติ
2. ตัวแปรตาม ความสามารถทางด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่บกพร่อง
ทางการได้ยินที่สอนโดยใช้แผนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียน
หญิงที่สูญเสียการได้ยินไม่เกิน 117 เดซิเบลจากการ วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500,
1000 และ 2000 เฮอรัซท์ เป็นนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนร่วม หรือชั้นพิเศษ
2. การสอนโดยใช้แผนการสอน หมายถึง การสอนที่ครูได้ศึกษาคู่มือการสอน
หลักสูตร เนื้อหา จุดประสงค์ สื่อ ฯลฯ นำมาเขียนเป็นแผนการสอนเฉพาะวิชาดนตรีนาฏศิลป์
ในหน่วยกิจกรรมนาฏศิลป์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินไปตามแผนการสอน โดย
ใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เช่น บรรยาย อภิปราย ซักถาม สำนึก ทำแบบฝึกปฏิบัติ โดยให้
สอดคล้องกับเนื้อหาจุดมุ่งหมายและสาระของบทเรียน
3. ความสามารถทางนาฏศิลป์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับ
กิจกรรมนาฏศิลป์ ในวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ
เกี่ยวกับกิจกรรมนาฏศิลป์ ในเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

3.2 ความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ ด้านการปฏิบัติ หมายถึงพฤติกรรมที่
แสดงออกด้านการปฏิบัติในเรื่องกิจกรรมนาฏศิลป์ ตามเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ความสามารถทางนาฏศิลป์ ดังกล่าววัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
นาฏศิลป์ และแบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติ

4. กิจกรรมนาฏศิลป์หมายถึง การร่ำรำตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย และ
การแสดงท่าทางเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในด้านสากลอาจเรียกว่า จินตลีลา เมื่อได้
ฟังเพลงหรือการแสดงต่าง ๆ สำหรับเด็ก กิจกรรมนาฏศิลป์จะสร้างความรู้ความเข้าใจ
ด้านนาฏศิลป์ไทยให้แก่เด็ก โดยการฝึกพอสมควร

5. การเรียนร่วมหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ให้เรียนร่วมกับ
เด็กปกติ ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ซึ่งเรียนร่วมทั้งในชั้นพิเศษและเรียนร่วมเต็มเวลากับนักเรียนปกติ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับเด็กปกติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

- 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 1.2 ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 1.3 ความหมายของการเรียนร่วม
- 1.4 ปัญหาของการเรียนร่วม
- 1.5 จุดมุ่งหมายในการจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้เรียนร่วม

กับเด็กปกติ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

- 2.1 ความหมายของนาฏศิลป์
- 2.2 ความหมายของแผนการสอน
- 2.3 ความสำคัญของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
- 2.4 ลักษณะที่ดีของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
- 2.5 ประโยชน์ของแผนการสอน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

วงพิศตร์ ภู่พันธ์ศรี (2526 : 85) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินทั้งหมด หรือบางส่วน ไม่ว่าจะเป็นมาตั้งแต่กำเนิดหรือภายหลังเกิดก็ได้ ซึ่งการสูญเสียการได้ยินนี้อาจรุนแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการสื่อความหมายหรือการเรียนรู้ภาษาของเด็กก็ได้

ประจิตต์ อภินันท์รักษ์ และมะลิวัลย์ ธรรมแสง (2529 : 6) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก) ไว้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก) หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพการได้ยิน เมื่อทำการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ได้ค่าเฉลี่ยการได้ยินของหูแต่ละข้างเกินกว่า 90 เดซิเบล อันเป็นค่ามาตรฐานระหว่างชาติ (ISO. 1964)

พดุง อารยะวิญญู (2533 : 11) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึง หรือหูหนวกก็ได้

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ต่ำกว่า เด็กไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง อาจเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินแต่กำเนิด หรือเป็นการสูญเสียการได้ยินในภายหลัง

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 26-89 เดซิเบลในหูข้างที่ต่ำกว่าวัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยถึงสูญเสียการได้ยินขั้นรุนแรง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 1) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่อง หรือสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26-90 เดซิเบล

ละอ อ ชูติกร และจิตต์โส อินทโสฬส (2524 : 4) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีอวัยวะทางการได้ยิน คือ ประสาทหู ไม่สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เป็นปกติ ทำให้บุคคลไม่สามารถรับรู้โดยการฟังได้ปกติเหมือนเด็กอื่นทั่ว ๆ ไปที่ไม่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

สุชา จันทน์เอม (2525 : 51) ได้ให้ความหมายของคำว่า "หูหนวก" "หูตึง" ไว้ว่า คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินไป จะได้ยินบ้างก็เป็นเพียงเสียงบริสุทธิ์ซึ่งเกินกว่า 90 เดซิเบล ไม่สามารถได้ยินเสียงคำพูดได้ แม้จะใส่เครื่องช่วยฟังก็ช่วยเหลือไม่ได้มากนัก คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินบ้างแต่ยังมีโอกาสได้ยินและเข้าใจภาษาพูด เมื่อมีเสียงดังขึ้นกว่าเดิมหรือพูดเสียงดังขึ้นก็จะได้ยิน จำเป็นจะต้องใส่เครื่องช่วยฟัง จึงจะทำให้รับฟังเสียงคำพูดชัดเจนขึ้นและสามารถพูดได้ บุคคลประเภทนี้จะสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26-90 เดซิเบล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527:10) ได้ให้ความหมายของเด็กหูตึงว่า เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินจนไม่สามารถเข้าใจคำพูดและการสนทนาปกติ สามารถจำแนกประเภทตามเกณฑ์พิจารณาอัตราความพิการของหูเป็น 4 ระดับคือ

- หูตึงระดับที่ 1 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 25-40 เดซิเบล (dB)
- หูตึงระดับที่ 2 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 41-55 เดซิเบล (dB)
- หูตึงระดับที่ 3 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 56-70 เดซิเบล (dB)
- หูตึงระดับที่ 4 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 71-90 เดซิเบล (dB)

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจหรือใช้ภาษาพูดได้ หากไม่ได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ เป็นเด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 91 เดซิเบล (dB) ขึ้นไป

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึงเด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบล ถึง 90 เดซิเบล เรียกว่าเด็กหูตึง สำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป เรียกว่า เด็กหูหนวก และจากการที่เด็กสูญเสียการได้ยินทำให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายหรือการเรียนรู้

ภาษาของเด็ก จำเป็นจะต้องใส่เครื่องช่วยฟัง จึงจะทำให้ได้รับฟังเสียงคำพูดชัดเจนขึ้นและสามารถพูดได้

2. ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะมีพฤติกรรมต่างจากเด็กปกติ มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางการได้ยินของตน จึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจในคำพูดและแสดงออกมาในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สุชา จันทน์เอม. 2525)

- 1) พฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย
- 2) พฤติกรรมที่แสดงออกทางการพูด
- 3) พฤติกรรมที่แสดงออกทางการเรียนรู้
- 4) พฤติกรรมที่แสดงออกทางอารมณ์และสังคม

พฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีการพูด การฟังไม่ชัดเจน มักเข้าใจคำสนทนามากกว่าปกติ ชอบยกมือป้องหู จ้องหน้าคู่สนทนาตลอดเวลา มีการเคลื่อนไหวเร็ว ชนมากกว่าเด็กปกติ บางรายมีอาการทรงตัวผิดปกติ

พฤติกรรมที่แสดงออกทางการพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะหลีกเลี่ยงการสนทนากับคนทั่วไป ชอบถามซ้ำ ๆ และบ่น ๆ เสียงพูดเพี้ยนแปร่ง ลีลาการพูดไม่เป็นไปตามธรรมชาติ มักพูดผิดเสมอ ๆ จังหวะในการพูดไม่ดี บางรายติดอ่าง บางรายไม่ยอมพูดเลย

พฤติกรรมที่แสดงออกทางการเรียนรู้ หากนำผลการเรียนในระยะเวลาเท่ากัน ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไปเปรียบเทียบกับเด็กปกติ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะได้คะแนนต่ำกว่ามาก เพราะมีความเข้าใจภาษาน้อยกว่า ทำงานช้า เขียนผิด บ่น มักจะเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ผิดไปจากความเป็นจริงเสมอ เพราะฟังไม่ชัดและไม่เข้าใจในคำพูด ใช้ภาษาสั้นมาก ชอบใช้มือแทนการพูด การเขียนก็มักจะเป็นประโยคที่ไม่ค่อยสมบูรณ์ ต้องใช้เวลาฝึกอบรมมากกว่าเด็กปกติ

พฤติกรรมที่แสดงออกทางอารมณ์และสังคม เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น มักจะเป็นคนขี้อาย สงสัย ชอบสันโดษ อารมณ์ร้าย โกรธง่าย จุนเจียว บางครั้งไม่มีเหตุผล ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นค่อนข้างยาก เห็นแก่ตัว มีบางรายเท่านั้นที่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว

นิรันดร์ สันติตระกูล (2527 : 31) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ดังนี้

1. ชอบโอ้อวด เห็นแก่ตัว ถือตัวเองเป็นใหญ่ ตามใจตัวเอง (Be egocentric)
2. ขี้อาย สงสัย (Be suspicious)
3. ก้าวร้าว (Be aggressive)
4. หัวดื้อ (Be stubborn)
5. ไม่ค่อยสำนึกในบุญคุณผู้อื่น (Be ungrateful)
6. ไม่รู้จักตนเอง ไม่รู้จักประมาณตนเอง (Be immature in self-awareness)
7. เข้าใจตนเองในทางผิด ๆ ไม่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง (Lack a distorted image of themselves)
8. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ล่าไม่ได้ (Lack self-confidence Initiative)
9. มีแนวโน้มในการยึดมั่นเฉพาะในสิ่งที่ตนเองคุ้นเคยเท่านั้น สิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็น หรือไม่คุ้นเคยมาก่อนจะไม่แน่ใจและตัดสินใจไม่ได้ (Have a tendency to keep to the familiar)
10. แข็งก้าวไม่ยืดหยุ่น เข้าใจอะไรก็ยึดแน่นอยู่อย่างนั้น ขาดเหตุผลในการพิจารณา (Be rigid rather than flexible)

บุญทัน ไกรเพชร (2531 : 15) กล่าวว่า การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เกิดมาอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมย่อมมีผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ และจิตใจ เช่นเดียวกับที่มีผลต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่า พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางการพูด ฯลฯ จากการที่หูไม่ได้ยิน และพูดไม่ได้ ทำให้เด็กขาดภาษา ที่จะสื่อความคิดความรู้สึก และความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ที่บ่งถึงความไม่

สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เช่น เอาแต่ใจตนเอง ก้าวร้าว ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ตัว เป็นต้น

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 13-15) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. การพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมาก หรือหูหนวก อาจพูดไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่วัยเด็ก

2. ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยชนผิดหลักภาษาเป็นต้น

3. ความสามารถทางสติปัญญา จากรายงานการวิจัยระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า มีการกระจายคล้ายเด็กปกติ บางคนอาจโง่บางคนอาจจะฉลาด บางคนถึงขั้นเป็นอัจฉริยะก็มี จึงสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่ใช่เด็กโง่ทุกคน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ เนื่องจากเด็กมีปัญหาทางภาษาและการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. การปรับตัว เด็กไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี อาจเกิดความคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนเด็กที่ไม่ฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัว

ศรียา นิยมธรรม (2534 : 178) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กหูตึงมาก ๆ หรือเด็กหูหนวกนั้น จะมีความบกพร่องหลาย ๆ ทาง เช่น พัฒนาการทางภาษา การพูดล่าช้าและผิดปกติ เด็กหูหนวกมักมีพฤติกรรมที่มีปัญหาคือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่เด็กรู้สึกโดดเดี่ยว และคับข้องใจ การที่เด็กไม่เข้าใจว่ามีอะไร หรือใคร ๆ เขาจะทำอะไรกัน ทำให้เด็กรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง เด็กหูหนวกหลาย ๆ คน มีสติปัญญาเป็นปกติ อย่างไรก็ตามเด็กเหล่านี้อาจถูกเข้าใจว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อนเพราะเขาไม่สามารถโต้ตอบกับคนอื่นได้ หรืออาจตอบได้ในลักษณะที่ผู้อื่นไม่เข้าใจ และเนื่องจากเขาไม่ได้ยิน จึงไม่ทราบว่าควรจะทำอย่างไร

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กแสดงออกมานี้ เป็นพฤติกรรมที่ต่างจากเด็กปกติและมีผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กด้วย พัฒนาการที่เห็นได้ชัดเจนคือ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ เพราะผลจากการที่หูไม่ได้ยินจึงทำให้เด็กพูดไม่ได้ และขาดภาษาในการสื่อความคิด ความรู้สึกและความต้องการกับผู้อื่น เด็กเหล่านี้จึงมีความกดดันและจะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บ่งถึงการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง เช่น โหมโห เอาแต่ใจ ก้าวร้าว ไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ตัว มองโลกแคบ เก็บตัว ซึมเศร้า นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านสังคมที่แสดงออกทางพฤติกรรม อันได้แก่การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กบางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็กปกติได้ เพราะไม่ได้รับการยอมรับ จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้เด็กเหล่านี้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งมาจากสาเหตุที่เด็กไม่เข้าใจถึงความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองทั้งสิ้น

3. ความหมายของการเรียนร่วม

ละออ ชูติกร (2526 : 1) กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่าเป็นการจัดการศึกษาตามโครงการที่พยายามจะให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งจะต้องมีวิธีการและขั้นตอนในการจัดการดำเนินงานอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาตามความพร้อม และความสามารถในการเรียนของเด็กแต่ละคนแต่ละประเภทว่า ควรจะเรียนร่วมขึ้นในรูปแบบใดต้องการสื่อหรืออุปกรณ์รวมทั้งครูพิเศษด้านใด

ทองคำ ผดุงสุข (2531) กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วมหมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ฯลฯ ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

ศรียา นิยมธรรม (2534 : 37) กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า เป็นการนำเอาคนพิการมาสู่สังคมปกติ ไม่ว่าจะเป็นด้านนันทนาการหรือการศึกษา เพื่อช่วยเหลือเด็กให้เจริญเติบโตและได้รับประโยชน์มากที่สุด ตามความต้องการพิเศษและศักยภาพของเขา

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การเรียนร่วมหมายถึง การจัด หมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข

4. ปรัชญาการเรียนร่วม

กรมวิชาการ (2535 : 16) เป็นที่อมรับกันว่า ไม่มีสังคมใดไร้คนพิการ ดังนั้น เมื่อคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเราไม่สามารถขจัดคนพิการออกไปจากสังคมได้ จึงควรเตรียมผู้พิการเสียตั้งแต่เยาว์วัยให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตร่วมอยู่ในสังคมได้ นักการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่า การให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้ในสังคมอย่างมีความสุข เมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่

5. จุดมุ่งหมายในการจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ

ศรียา และ ประภัสร์ นิยมธรรม (2523 : 179) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนำเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กในชั้นปกติก็เพื่อขยายบริการการศึกษา และเพื่อส่งเสริมทักษะในการติดต่อสื่อความหมายโดยเฉพาะการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยคาดหวังว่าสภาพเช่นนี้ จะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประสบความสำเร็จในด้านวิชาการและจัดหรือลดช่องว่างทางสังคมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับเด็กปกติ

บลัมเบิร์ก (Blumberg. 1973 : 174 - 175) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติว่า เป็นการช่วยเด็กได้ในด้านภาษาและจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะให้เด็กก้าวไปข้างหน้าตั้งแต่ในระยะแรกของชีวิตให้เร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อจะพัฒนาบุคลิกภาพและทักษะในการติดต่อกับบุคคลอื่น ทำให้เด็กไม่ถูกทอดทิ้ง และสามารถมีความสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อนบ้านตลอดจนชุมชนได้เป็นอย่างดี

ลักแมน (Luttmann. 1979 : 3 - 4) มีความเห็นในทำนองเดียวกันว่า การจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นการช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้มีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่นรู้จักปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ และเมื่อโตขึ้นก็จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ เป็นการช่วยให้เขาได้มีโอกาสอยู่ร่วมในสังคมโดยไม่ละทิ้งเขาไว้ตามลำพัง

ฮอทคิส (ทองคำ ผดุงสุข. 2531 : 10 ; อ้างถึงมาจาก Hotchkis. 1984) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรวมไว้ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กมีโอกาสได้เรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อบกพร่อง เช่น ถ้าเด็กเรียนในชั้นพิเศษครูก็มักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากเกินไปหรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ครูก็มักจะปล่อย เพราะถือว่าเด็ก มีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติเด็กก็ต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่นพยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่น เด็กจะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้นมีเพื่อนมากขึ้น ไม่เฉพาะเพื่อนในการเท่านั้น เพื่อนบ้านเข้าใจเด็กดีขึ้น สอนให้ลูกของตนมาเล่นด้วย เพราะเด็กอยู่ในโรงเรียนเดียวกับลูกของตน

3. การเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้นเพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเป็นเด็กพิการเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ชวนขันในท่าทาง และรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น สอนรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริมหรือครูเว็นอนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหาร ก็มีผู้บริหารของโรงเรียนปกติคนเดียว จึงเป็นการประหยัดในด้านงบประมาณของรัฐ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติก็เพื่อให้ได้มีโอกาสประสบความสำเร็จ ซึ่งมีได้หมายถึงแต่เพียงความ

สำเร็จในทางการเรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และสังคมด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของนาฏศิลป์

"นาฏ" หมายถึง การฟ้อนรำ หรือความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำ

"ศิลป์" หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ในเมื่อธรรมชาติไม่สามารถอำนวยให้แต่ต้องสร้างให้ปราณีต งดงามและสำเร็จสมบูรณ์ ศิลปะเกิดขึ้นด้วยทักษะ คือ ความชำนาญในการปฏิบัติ

นาฏศิลป์ มีความหมายได้ถึง "การฟ้อนรำ ที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นในเมื่อธรรมชาติไม่อำนวยให้ แต่ต้องปราณีตลึกซึ้งตรึงตราใจ ทั้งเพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงละเอียดอ่อน และปฏิบัติให้สมบูรณ์ได้ โดยเกิดจากความชำนาญ" แต่ความหมายอีกอย่างหนึ่งที่เข้าใจกันโดยทั่ว ๆ ไป คือ การร้องร่าทำเพลง การให้ความบันเทิงใจ อันประกอบด้วยความโน้มเอียงของอารมณ์และความรู้สึก และถือเอาเนื้อหาของการเล่น และการบรรเลงเข้าร่วมไปด้วย แต่ความหมายที่เข้าใจกันทั่วไป คือ ศิลปะของการร้องร่าทำเพลง

นาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ

1. **ระบำร่าฟ้อน** ได้แก่ ระบำต่าง ๆ เช่น ดาวดึงส์ ฤทธดาภิเษก และระบำพรหมศาสตร์ การรำของไทยทางภาคเหนือ เรียกว่า ฟ้อน ได้แก่ ฟ้อนแผน ฟ้อนเงี้ยว ฟ้อนม่านม้ายี่งดา แข่งต่าง ๆ เป็นต้น

2. **นาฏศิลป์ละคร** ได้แก่ ศิลปะการร่าเป็นเรื่อง โดยนำเรื่องราวมาจากวรรณคดีประเภท "นาฏวรรณกรรม" และวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ

3. **นาฏศิลป์โขน** ได้แก่ ศิลปะแห่งการเต้น คือโขน ซึ่งเป็นการแสดงที่ใช้การยกขาขึ้นลง ประกอบท่าทางให้เข้าจังหวะ โขนเป็นนาฏกรรมชนิดหนึ่งของไทย ที่ผู้แสดงสวมหัว มีผู้พากย์และเจรจาให้

เรณู โกศินานนท์ (2535 : 1) ทุกชาติทุกภาษาไม่ว่าใหญ่หรือเล็กต่างก็มีศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นเรื่องแสดงออก ซึ่งสัญลักษณ์ประจำชาติของตน ศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นมรดกของสังคมที่จะต้องมีการสืบทอดกันต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็มีการเพิ่มพูนเปลี่ยนแปลง

แก้ไข และตัดทอนไปด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของชาตินั้นเอง เราอาจกล่าวได้ว่า พัฒนาการของศิลปะและวัฒนธรรมชาตินั้นผันแปรไปตามครรลองของประวัติศาสตร์ ดังจะเห็นได้ว่า ศิลปินแสดงออกซึ่งลักษณะอ่อนหวาน นุ่มนวลน่ารักในสมัย แต่ถ้าเป็นขณะที่ประเทศชาติตกอยู่ในภาวะคับขันมีศึกสงคราม ศิลปินก็จะแสดงออกไปในทางเข้มแข็ง เข้มแข็งหาญช่วนให้สำนึกในวีรกรรม ในบรรดาศิลปินทั้งปวงนี้แสดงออกซึ่งสัญลักษณ์แห่งชาติ และเป็นเครื่องวัดความเป็นมาของประวัติศาสตร์ได้อย่างดียิ่งนั้น "นาฏศิลป์" นับว่าเป็นศิลปะที่เด่นที่สุดสามารถแสดงออกได้โดยตนเอง ทั้งในลักษณะที่เข้มแข็งและอ่อนโยน

"ศิลปะ" คือการปรุงแต่งธรรมชาติให้งดงามเจริญขึ้นจิตใจ "นาฏศิลป์" ก็เป็นการปรุงแต่งกิริยาท่าทางของมนุษย์ให้งดงามขึ้นไปในรูปร่างของการเอื้องกรายรำร่าฉนั้น หากจะพิจารณาถึงแก่นและเนื้อแท้ของการเอื้องกรายนั้นแล้ว นาฏศิลป์ก็เป็นอีกภาษาหนึ่งที่จะใช้อธิบายถึงเรื่องราวใด ๆ วัชโศยวิชิมนุมนวล และแนบเนียนจนเป็นที่กล่าวกันทั่ว ๆ ไปว่า นาฏศิลป์นั้นเป็น "ภาษาสากล" เช่นเดียวกับดนตรีเหมือนกัน แต่เหนือกว่าตรงที่เห็นด้วยตา ซึ่งทำความเข้าใจได้ทันทีทันใด แต่มีความแนบเนียนกว่าภาษาใบ้ทั่วไป ตรงที่มีความละเอียดแนบเนียนละมุนละไมกว่า ซึ่งทำให้เป็นที่พึงพอใจของผู้รับรู้รับฟังมากกว่าด้วย เราพอจะทราบถึงฐานะทางสังคมของนาฏศิลป์แล้วว่า มีความสำคัญอยู่ไม่น้อยด้วยเหตุนี้ นาฏศิลป์จึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเรียนรู้ และสนใจอย่างหนึ่ง

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า นาฏศิลป์เฟื่องถึงผลงานที่มีทั้งความงาม และความดีที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้นด้วยมือและความคิด โดยอาศัยความชำนาญจากการฝึกหัดอบรมเป็นสำคัญ จึงมิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ ผลงานทางนาฏศิลป์เป็นผลงานที่เกิดจากการศึกษาทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติประกอบกัน

2. ความหมายของแผนการสอน

แผนการสอนตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Lesson Plan หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งครูจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า และจัดเรียงไว้ตามขั้นตอนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ฮิชชงค์ พรหมวงศ์, 2525 : 187)

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์) หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูกำหนดขึ้นเพื่อนำไปใช้สอนให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู ซึ่งกำหนดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยโดยกำหนดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดหมายของหลักสูตรสภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุและอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น กล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการสอนก็คือ การเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร

กล่าวโดยสรุป แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์) คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนทำการสอน โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องตามจุดประสงค์ของหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์)

ความสำคัญของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์)

การวางแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนด การวางแผนการสอนที่ดีต้องคำนึงถึงสภาพท้องถิ่น ความสามารถของผู้เรียน และจิตวิทยาการเรียนการสอน องค์ประกอบเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แผนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้สอนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีใครสอนได้โดยไม่มีการเตรียมการสอน ฉะนั้น ครูทุกคนจะต้องจัดทำแผนการสอนล่วงหน้าทุกครั้งก่อนทำการสอน

ลักษณะที่ดีของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์)

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (คนตรีและนาฏศิลป์) ควรมีกิจกรรมการเรียน 4 ลักษณะ คือ

1. มีกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดไว้

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถาม หรือปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นทักษะกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ และนำกระบวนการไปใช้ในสถานการณ์จริง
4. ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปที่มีราคาแพง

ประโยชน์ของแผนการสอน

แผนการสอนที่ดี มีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครู ดังนี้

1. ทำให้รู้วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแต่ละครั้ง
2. ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยความมั่นใจ
3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนสอดคล้องกับเจตนาของหลักสูตร ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน ปฏิบัติกิจกรรมได้ครบถ้วน และเสร็จทันตามเวลาหรือตามเงื่อนไข
5. ถ้าครูมีความจำเป็น ไม่สามารถทำการสอนด้วยตนเองได้ ผู้ที่สอนแทนสามารถใช้แผนการสอนที่เตรียมไว้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ศูนย์พัฒนาศึกษาอาเซียนแห่งประเทศไทย (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยที่อยู่ในสถานบันการศึกษาต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2527 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย ศึกษาความถนัดทางการเรียนของ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีชั้นปีที่ 3 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทั้งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีชั้นปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติในทุกวิชาส่วนในเรื่องที่ไม่ต้องใช้ความสามารถทางภาษา เด็กเหล่านี้จะมีความแตกต่างจากเด็กปกติไม่มากนัก ทั้งยังมีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการดำเนินชีวิตสัมพันธ์กันทำให้ได้ดียิ่งขึ้นกว่าเด็กปกติ

กิตติศักดิ์ อุบล (2528 : 25) ทำการวิจัยเรื่อง ความถนัดทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาที่พิการทางภาษา โดยศึกษาเปรียบเทียบความถนัดทั่วไปทั้ง 9 ด้าน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย 3 กลุ่ม และเปรียบเทียบกับความถนัดทั่วไปของนักเรียนปกติ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบความถนัดทั่วไปฉบับภาษาไทยของกรมวิชาการ ซึ่งใช้วัดความถนัดทั่วไป 9 ด้าน ได้แก่ เชาวน์ทั่วไป ความสามารถทางภาษา ความสามารถในการคิดคำนวณ ความสามารถในการมองภาพมิติ การรับรู้รูปฟอร์ม การรับรู้ทางงานสัมผัส ความสัมพันธ์กันของการเคลื่อนไหว ความคล่องแคล่วในการใช้นิ้ว และความคล่องแคล่วในการใช้มือ กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย 283 คน เป็นนักเรียนร่างกายพิการ 43 คน หูตึง 94 คน หูหนวก 146 คน และนักเรียนปกติ 283 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ร่างกายพิการ นักเรียนหูหนวก และนักเรียนหูตึงมีความถนัดทั่วไปต่ำกว่านักเรียนปกติ เมื่อแยกศึกษาแต่ละด้านพบว่านักเรียนหูตึงมีความถนัดต่ำกว่านักเรียนปกติในด้านเชาวน์ทั่วไป ความสามารถทางภาษา และความสามารถทางการคิดคำนวณ แต่สูงกว่าในด้านความสามารถในการมองภาพมิติ การรับรู้รูปฟอร์ม ความคล่องแคล่วในการใช้นิ้ว และความคล่องแคล่วในการใช้มือ

กาญจนา คงทอง (กาญจนา คงทอง. 2528 : 54 - 59) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดและมโนภาพแห่งตนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเรียนในชั้นเรียนเฉพาะกับชั้นเรียนร่วม พบว่าในด้านความสามารถทางการพูดของเด็กชั้นเรียนเฉพาะและชั้นเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน แต่ความสามารถทางการพูดของเด็กที่มีระดับการได้ยินต่างกัน คือกลุ่มที่มีระดับการได้ยิน 70-90 เดซิเบล และกลุ่มที่มีระดับการได้ยินมากกว่า 95 เดซิเบล พบว่า ความสามารถทางการพูดแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่เรียนร่วมในชั้นปกติ หรือเรียนในชั้นเฉพาะ ส่วนนิภาพแห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนเฉพาะ

ละออ ชุตีกร และจิตต์ไธ อันทโสณิส (ละออ ชุตีกร และจิตต์ไธ อันทโสณิส. 2528 : 68 - 69) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ และที่เรียนชั้นพิเศษ ระดับอนุบาล พบว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติดีกว่าเด็กที่เรียนในชั้นพิเศษ นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติมีวุฒิภาวะทางสังคมค่อนข้างดี สามารถที่จะรวมกลุ่มเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติได้ดี รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประภาศรี ฉายาสุดบุตร (ประภาศรี ฉายาสุดบุตร. 2429 : 93) ได้ศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในสภาพการเรียนที่ต่างกัน คือ ในโรงเรียนเฉพาะและโรงเรียนเรียนร่วม พบว่าโดยส่วนรวมแล้ว เด็กทั้งสองกลุ่มมีปัญหาสุขภาพจิตในแต่ละด้านและโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2529 : 60 - 103) ได้ศึกษาการทดลองการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวก่อนและหลังการทดลองปรากฏว่า เด็กทั้งสองประเภทมีผลสัมฤทธิ์ก่อนการทดลองต่างจากหลังการทดลองไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่เรียนกับครูอบรม หรือครูการศึกษาพิเศษ ส่วนผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ใช่วิชาการนั้นพบว่า เด็กที่เรียนกับครูทั้งสองประเภท มีผลสัมฤทธิ์โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ ความแตกต่างที่ปรากฏจะมีในกลุ่มของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในเรื่องลักษณะนิสัยด้านการช่วยเหลือตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เอลเซอร์ (Elser. 1959 : 304 - 309) ได้ทำการศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ พบว่า นักเรียนเหล่านี้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนที่เป็นเด็กปกติพอสมควร

เทลฟอร์ด และ ซอเรีย (Telford and Sawrey. 1967 : 310) ได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในโรงเรียนเฉพาะ นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่เรียนร่วมกับเด็กปกติมีปัญหาการปรับตัวมากกว่าที่เรียนในโรงเรียนเฉพาะ

แวน เดน ฮอร์สต์ (Van den Horst. 1971 : 398 - 414) ได้ทำการศึกษาเด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ และเด็กหูตึงที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะจำนวน 236 คน เด็กทั้งสองกลุ่มนี้มีระดับสติปัญญา อายุ ระดับชั้นเรียน และระดับการได้ยินเท่าเทียมกันผลการศึกษาพบว่า เด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการเป็นอเนก โดยทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ภาษา (Verbal achievement) ได้ดีกว่าเด็กหูตึงที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะ แต่ก็มีเด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติถึงร้อยละ 32 ที่มีปัญหาในด้านการปรับตัว

ฟริก (Frick. 1973 : 36 - 46) ทำการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งเข้าร่วมชั้นกับเด็กปกติ ในโรงเรียนเช่นต์หลูในทุกระดับชั้นมีเพียงไม่กี่คนที่ประสบความสำเร็จสูงในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นซึ่งเป็นเด็กปกติ นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังมีนิสัยที่ดีในการศึกษาเล่าเรียน ยิ่งไปกว่านั้นผลจากการฝึกทางด้านภาษาและการพูดของเด็กเหล่านี้ยังเป็นผลดีจนทำให้เด็กพวกนี้สามารถติดต่อกับเพื่อนร่วมชั้นคนอื่น ๆ ได้อย่างน่าพึงพอใจ

ริช และคนอื่น ๆ (Reich and others. 1977 : 534 - 543) ได้ทำการศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ จำนวน 195 คน ในระดับประถมและระดับมัธยม พบว่า เด็กเหล่านี้ได้รับประโยชน์ในการพัฒนาทางวิชาการ แต่ขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็ประสบปัญหาทางบุคลิกภาพและการปรับตัว

แบลร์ (Blair, 1957) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "A Study of the Visual Memory of Deaf and Hearing Children" โดยการนำแบบทดสอบ เดอ ชิคาโกนอน-เวอร์เบิล เอ็กแซมมิเนชัน (The Chicago Non-Verbal Examination) ไปทดสอบกับเด็กหูหนวก และเด็กปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสองกลุ่มมีอายุ เพศ องค์ประกอบทางสังคมและเศรษฐกิจและประสบการณ์ทางการศึกษาเท่าเทียมกัน แล้วนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบเทียบจากคะแนนรวมทั้งหมดจากแบบทดสอบย่อย 10 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน คือ คะแนนที่ได้มีความใกล้เคียงกันมากทั้งเด็กหูหนวกและเด็กปกติ

ยูนิส และ ฟุท (Youniss and Furth, 1964) ได้ทำการค้นคว้าวิจัยแบบทดลองเรื่อง "Prediction of Transitivity and Perceptual Concurrency in Hearing Aid and Deaf Children" วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของเด็ก 2 กลุ่ม คือ เด็กปกติ และเด็กหูหนวก โดยใช้เด็กปกติ 120 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นละ 40 คน มีอายุระหว่าง 5 ปี 3 เดือน ถึง 8 ปี 5 เดือน กับเด็กหูหนวกสนิทซึ่งพิการหลังคลอดได้ 24 เดือน อายุระหว่าง 8 ปี ถึง 10 ปี จำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กหูหนวกกับเด็กปกติที่มีอายุเท่าเทียมกันมีความสามารถใกล้เคียงกัน แต่หากการทดลองใดต้องใช้ภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เด็กหูหนวกจะมีความสามารถน้อยกว่าเด็กปกติ

แบลค์ และบริดเจอร์ (Blank and Bridger, 1966) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Conceptual Cross Moder Transfer in Deaf and Hearing Children" โดยการทดลองกับเด็กปกติ 45 คน และเด็กหูหนวก 41 คน ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี กลุ่มหนึ่ง และอายุระหว่าง 5-6 ปี อีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบโดยอาศัยประสาทสัมผัส ผลการวิจัยพบว่า เด็กหูหนวกนั้นมีความบกพร่องในเรื่องภาษา แต่ก็สามารถใช้ประสาทสัมผัสในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กปกติทั้งกลุ่มอายุ 3-4 ปี และกลุ่มอายุ 5-6 ปี

คาร์เตอร์ และมิลเลอร์ (Carter and Miller, 1971) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "Creative Art for Minimally Brain Injured Children" โดยการให้ทัศนศิลป์

ทดลองสอนเด็กที่สมองได้รับอันตราย เพื่อหาวิธีการที่จะส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็กเหล่านี้ ผลการศึกษาพบว่า เด็กพิเศษเหล่านี้มีความสนใจในกิจกรรมศิลปะที่จัดให้เป็นอย่างมาก และกิจกรรมศิลปะที่จัดให้สามารถทำให้เด็กรู้จักตัวเอง มีประสบการณ์เพิ่มความสัมพันธ์ของมือและตาดีขึ้น และมีระยะความสนใจมากกว่าเดิม อีกทั้งเด็กเหล่านี้ยังสามารถถ่ายทอดจินตนาการของเขาออกมาด้วยการใช้กิจกรรมทัศนศิลป์อีกด้วย

แกร์ (Gair, 1973) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "The Effects of an Art-Based Perceptual Program on Selected Characteristics of Psycholinguistic Abilities of Learning Disabled Children" ทำการทดลองใช้โปรแกรมอาร์ต-เบส วิซวล เพอร์เซ็ปชวล เพอร์เซ็ปชวล (Art-based visual perceptual program) กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะใช้ศิลปะในการบำบัด และส่งเสริมความสามารถในการเรียนเกี่ยวกับการพูดของเด็ก ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า เด็กเหล่านี้มีพัฒนาการทางการพูดดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นการใช้ศิลปะเป็นพื้นฐานในการเรียน โดยให้เด็กเรียนการพูดด้วยการใช้ศิลปะเป็นสิ่งที่เราจะสามารถช่วยให้เด็กพิเศษมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนพูดได้อย่างดี ทั้งการฝึกให้เด็กพูดตามครูและการที่เด็กสามารถพูดออกมาได้เองเมื่อเห็นสิ่งเร้า

วูด (Wood, 1977) ได้ศึกษาเรื่อง "Direct Art Visual Perception and Learning Disabilities" ทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียน โดยการใช้ศิลปะเป็นพื้นฐานของการทดลองครั้งนี้ และใช้แบบทดสอบวิซวล เพอร์เซ็ปชวลอะบิลิตีส์ (Visual perceptual abilities) ทดสอบเด็กก่อนและหลังการทดลอง ผลปรากฏว่า เด็กพิเศษเหล่านี้สามารถถ่ายทอดการรับรู้ทางสายตาได้ดีขึ้นก่อนการทดลองสอนด้วยศิลปะ

จากผลการวิจัยและการศึกษาต่าง ๆ ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กับเด็กปกติในวัยเดียวกัน พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถน้อยกว่าเด็กปกติในด้านความเข้าใจ การใช้ความจำ การคิดคำนวณ และความสามารถอื่น ๆ ที่มีการใช้ภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ถ้าเป็นการทดสอบความสามารถในด้านประสาทสัมผัส การรับรู้รูปแบบ ด้านมิติสัมพันธ์ และความคล่องแคล่วในการใช้นิ้วและมือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถไม่แตกต่างจากเด็กปกติ และมีแนวโน้มว่าจะมีสมรรถภาพที่สูงกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถทางด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนโดยใช้แผนการสอน มีความสามารถไม่แตกต่างกับนักเรียนปกติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนในชั้นเรียนร่วมและชั้นพิเศษ ที่มีระดับการได้ยินไม่เกิน 117 เดซิเบล ของโครงการสอนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีอาการอื่น ๆ แทรกซ้อน โรงเรียนพญาไท จำนวน 18 คน

2. นักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 9 ห้องมีนักเรียน จำนวน 328 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางนาฏศิลป์ ได้แก่ นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชั้นเรียนร่วมและชั้นพิเศษ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 เลือกแบบเจาะจงซึ่งมีนักเรียนจำนวน 18 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/9 โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 เลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 29 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในการวิจัยเป็นกิจกรรมนาฏศิลป์ ในวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช

2521 โดยผู้วิจัยได้เลือกมาทำการทดลองสอน 10 ครั้ง จากแผนการสอน 10 แผน จากหน่วยย่อยของการร่ำรำเบื้องต้นและการร่ำรำประกอบเพลง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ดนตรี-นาฏศิลป์) หน่วยกิจกรรมนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ มีดังนี้
  - 2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์
  - 2.2 แบบประเมินความสามารถในทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ดนตรี-นาฏศิลป์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้
  - 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร รายละเอียดของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ
  - 1.2 นำแผนการสอนมาเรียงลำดับความยากง่าย แล้วนำมาเขียนแผนการสอนซึ่งประกอบด้วย สำระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนคือ การวัดและประเมินผล
  - 1.3 นำแผนการสอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบพิจารณา เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม
  - 1.4 นำแผนการสอนทั้ง 10 แผนปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชวินิต สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีนักเรียนเรียนร่วมพิเศษ จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความเหมาะสมของสื่อ เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงก่อนจะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

1.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพญาไท ภาคการเรือนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

2. แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ (กิจกรรมนาฏศิลป์) จากหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการประกอบให้ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในด้านนาฏศิลป์ ศึกษาความคิดรวบยอดหลักการ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณสมบัติที่ต้องการนั้น เนื้อหา กิจกรรมและวิธีการวัดผลอย่างละเอียด จากกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในเนื้อหาวิชาดนตรีนาฏศิลป์

2.2 ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับนาฏศิลป์

2.3 การสร้างแบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.3.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางนาฏศิลป์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ทางนาฏศิลป์ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยให้คะแนนดังนี้ ถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ศูนย์คะแนน

ตัวอย่างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ด้านความรู้ความเข้าใจ แบบเลือกตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. เพลงกราวเงาะเรียกอีกชื่อว่าเพลงอะไร

- ก. เพลงกราวกลาง
- ข. เพลงกราวนอก
- ค. เพลงกราวใน
- ง. เพลงกราวรำ

2. เพลงกราวเงาะใช้ประกอบบทละครตอนไหนจึงจะเหมาะ

ก. เกี้ยวข้าว

ข. เดินป่า

ค. ชกทัพ

ง. ชิงนาง

2.3.2 แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ ด้านการปฏิบัติเป็น
รายการที่ให้นักเรียนปฏิบัติตาม จำนวน 10 รายการ โดยให้นัก 4 ระดับดังตัวอย่าง

การตรวจให้คะแนนผลการปฏิบัติ ให้คะแนนดังนี้

ดีมาก 4 คะแนน

ดี 3 คะแนน

ปานกลาง 2 คะแนน

ยังต้องปรับปรุง 1 คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ด้านปฏิบัติ

คำชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามหัวข้อดังนี้

รายการ	ผลการปฏิบัติ			
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ยังต้องปรับปรุง
1. การใช้มือทำท่า จีบ มือ สับมือ				
2. การใช้เท้าทำท่า กระดก กระทุ้ง				
3. การเคลื่อนไหวมือเท้าสอดคล้องกับท่ารำ				

2.4 การตรวจสอบคุณภาพ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล และครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำการตรวจสอบโดยพิจารณาให้สอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ ไปใช้ทดสอบกับนักเรียน โรงเรียนราชวินิต สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นปกติ จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบดังนี้

2.6 นำแบบทดสอบที่ได้คุณภาพไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ใช้สูตร

K R-21 ของ Kuder - Richardson

(ประคอง กรรณสูตร. 2535:35) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.55

- แบบประเมินความสามารถในทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติใช้สูตร

วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ

Cronbach (ประคอง กรรณสูตร. 2535:37) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.59

2.7 นำแบบทดสอบที่ได้ตรวจคุณภาพแล้วไปใช้ทดสอบกับกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

2.8 นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบหลังจากการสอนทั้ง 10 แผนแล้ว

การดำเนินการทดลอง

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าไปดำเนินการสอนเองทั้งสองกลุ่มในชั้นเรียนปกติ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โดยทดลองสอน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สัปดาห์ละ 3 วัน เป็นเวลา 4 สัปดาห์

2. หลังจากทำการสอนครบทั้ง 10 แผนแล้ว จึงทำการทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ทำการทดสอบ แล้วนำคะแนนไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ย

(ลัวัน ศำยยศ์ และอังกณำ ศำยยศ์. 2536:59)

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มโดยการทดสอบ

ค่า t

(ประคอง กรรณสูตร. 2532:9)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียน
M	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบที

ผลการวิเคราะห์

การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางกิจกรรมนาฏศิลป์กิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้แผนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบความสามารถทางนาฏศิลป์ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินกับ
นักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ความสามารถทางนาฏศิลป์	นักเรียนปกติ N=29		นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน N=18		t
	M	SD	M	SD	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นาฏศิลป์	22.69	5.52	18.83	3.31	2.99**
ความสามารถทาง นาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติ	31.62	5.38	33.39	5.87	-1.04
รวม	54.31	9.98	52.22	8.03	0.80

** P < .01

จากตาราง 1 พบว่า

1. นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้แผนการสอน มีความสามารถทางนาฏศิลป์ไม่แตกต่างกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ
2. นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอน โดยใช้แผนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ด้านความรู้ความเข้าใจ มีความแตกต่างกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน
3. นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอน โดยใช้แผนการสอนมีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ ด้านการปฏิบัติไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ

บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยวิธีการสอนตามแผนการสอน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ด้วยวิธีการสอนตามแผนการสอน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ความสามารถทางด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สอนโดยใช้แผนการสอนมีความสามารถไม่แตกต่างกับนักเรียนปกติ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพญาไท ที่เรียนในชั้นเรียนร่วมและชั้นพิเศษ ที่มีระดับการได้ยินไม่เกิน 117 เดซิเบล ของโครงการสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีภาวะอื่น ๆ แทรกซ้อนโรงเรียนพญาไท จำนวน 18 คน

2. นักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 9 ห้องเรียนมีนักเรียน จำนวน 328 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางนาฏศิลป์ ได้แก่ นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชั้นเรียนร่วม และชั้นพิเศษ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 เลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 18 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/9 โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา 2539 เลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 29 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ดนตรี-นาฏศิลป์) หน่วยกิจกรรม นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ มีดังนี้
  - 2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ด้านความรู้ ความเข้าใจ
  - 2.2 แบบประเมินความสามารถในทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติ

3. ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 3.1 จัดทำแผนการสอน พร้อมอุปกรณ์การสอนทั้ง 10 แผน โดยใช้การสอนแบบสาธิต บรรยายประกอบการสอน โดยใช้การสอนเฉพาะหน่วยกิจกรรมนาฏศิลป์ 4 เรื่อง
- 3.2 ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการสอนด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ ตามแผนการสอนที่จัดขึ้น
- 3.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลองสอน ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางนาฏศิลป์ทั้ง 2 ฉบับกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางด้านกิจกรรมนาฏศิลป์

ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติไม่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ โดยใช้แผนการสอน มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีการได้ยินปกติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางด้านนาฏศิลป์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ด้านความรู้ ความเข้าใจ นักเรียนปกติมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
2. ความสามารถทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความแตกต่างกันกับนักเรียนปกติ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีความบกพร่องที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์จากแผนการสอน มีความสามารถทางด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ไม่แตกต่างกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ถ้าเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ด้านความรู้ ความเข้าใจ นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้แผนการสอนมีความสามารถแตกต่างกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนปกติมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. ความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ ด้านการปฏิบัตินักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ โดยใช้แผนการสอนมีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์

ไม่แตกต่างกัน กับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องที่ไม่ต้องใช้ความสามารถทางภาษาไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์พัฒนาศึกษาอาชีวชนแห่งประเทศไทย (2527) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยที่อยู่ในสถานศึกษาต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง 2527 พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติทุกวิชา แต่ในเรื่องที่ไม่ต้องใช้ภาษาเด็กเหล่านี้จะมีความแตกต่างจากเด็กปกติไม่มากนัก และความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์นั้นจะทำได้ดีไม่ยิ่งหย่อนกว่าเด็กปกติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูนนิส เฟิร์ (Youniss and Turtth. 1964) พบว่า เด็กหูหนวกกับเด็กปกติ มีความสามารถใกล้เคียงกัน แต่หากต้องใช้ภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เด็กหูหนวกจะมีความสามารถน้อยกว่าเด็กปกติ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ถ้ามีโอกาสได้เรียนร่วมกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาสภาพจิตที่ดี ทั้งยังเป็นการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ดีขึ้น ขจัดปัญหาทางสังคมให้ลดลง เพื่อช่วยส่งเสริมข้อบกพร่องทางสังคม อารมณ์ จิตใจอันเนื่องมาจากความพิการให้แก่เด็กเรียนได้ทันต่อเหตุการณ์ อันจะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียน ดังคำกล่าวของ ศรีธา-ประภัสสร นิยมธรรม (2523:179) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นการส่งเสริมทักษะในการติดต่อสื่อความหมาย โดยเฉพาะการพูดของเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน โดยคาดหวังว่าสภาพเช่นนั้นจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จในด้านวิชาการ และจัดหรือลดช่องว่างทางสังคม ระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับเด็กปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของทองคำ ผดุงสุข (2531 : 39) อ้างถึง บรุนนิคส์ และเคนเนดี (Brunnicks and Kennedy. 1976 : 336 - 366) ทำการศึกษาเด็กหูหนวกที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กเหล่านั้นได้รับการยอมรับจากเพื่อน ที่เป็นนักเรียนปกติ เป็นอย่างดีอันจะเป็นประโยชน์แก่การประหยัคงบประมาณของรัฐที่ไม่ต้องจัดครู เฉพาะเด็กประหยัคบุคลากร ตรงกับงานวิจัยของ ทองคำ ผดุงสุข (2531 : 73) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี

อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนร่วมกับเด็กปกติพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ความสามารถในการทางด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินนั้น ถ้าได้ส่งเสริมแนะนำแล้วสามารถเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกทางกิจกรรมนาฏศิลป์ตามความถนัดของนักเรียนที่ซ่อนอยู่ในตัวทั้งยังช่วยเหลือและส่งเสริมความถนัดของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ถูกต้องและเหมาะสมจนสามารถนำเสนอเสียงมาสู่ตัวนักเรียนและโรงเรียนด้วย ในทำนองเดียวกันนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านนาฏศิลป์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการสูญเสียการได้ยินค่อนข้างรุนแรง คือตั้งแต่ 85-117 เดซิเบล เมื่อไม่ได้ยิน มักจะทำเหมือนไม่สนใจเวลาครูพูด เนื่องจากนักเรียนต้องมาเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเป็นจำนวนมาก ในด้านความรู้ความจำของเนื้อหาวิชาครูจะมีนักเรียนเรียนร่วมกันไม่ควรเกิน 30 คน เป็นอย่างมากเพราะครูผู้สอนก็ต้องสอนให้ทันกับเนื้อหาและอาจดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ดังนี้

1. จากผลการศึกษาค้นคว้า จะเห็นได้ว่าการสอนโดยใช้แผนการสอนมีประสิทธิภาพดีกว่าไม่มีแผนการสอน ทำให้ตัวผู้สอนได้รู้ทิศทางของการเรียนการสอน และสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อหน่าย เนื่องจากครูได้เตรียมแผนการสอนมาแล้ว ทำให้มั่นใจ และมีผลดีต่อการพัฒนาความสามารถของนักเรียน
2. การให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้เรียนร่วมกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ทำให้นักเรียนปรับตัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นผลดีด้านการพัฒนาทางด้านสังคม เพราะนักเรียนจะได้ปรับตัวซึ่งกันและกัน
3. การสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ หรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินควรมีโอกาส ได้เรียนร่วมกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ในทุกระดับชั้น

เพราะเขาเหล่านั้นสามารถแสดงออกในด้านความสามารถอื่น ๆ อีกด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้มีความเสมอภาคในการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

4. เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ จะได้รับปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถ และความถนัดที่ซ่อนอยู่ในตัวนักเรียน เป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมความถนัดของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมว่ามีตัวแปรใดอีกบ้างที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ
2. ควรศึกษาการสร้างแบบทดสอบในวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในกิจกรรมหน่วยอื่น ๆ เพื่อใช้กับนักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน
3. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คงทอง. การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดและมโนภาพแห่งตนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเรียนในชั้นเรียนเฉพาะกับชั้นเรียนร่วม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- กิตติศักดิ์ อุล. ความถนัดทั่วไปของนักเรียนที่พิการทางภาษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาพิเศษ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- . รายงานการวิจัยการทดลองเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : 2529. เอกสารอัดสำเนา.
- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม เรื่องการปฏิรูปการศึกษา (ฉบับย่อ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2521.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารตำรามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528.
- ทองคำ ผดุงสุข. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ. สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531.
- นรินทร์ สันติตระกูล. เอกสารการศึกษาคนหูหนวก หดิง อันดับ 1. ม.ป.ป., 2527.
- บุญทัน ไกรเพชร. การทดลองปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นอนุบาล โดยการใช้การเสริมแรงทางสังคม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531. อัดสำเนา.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญนคร, 2535.
- . หลักการวิจัยทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

- ประจิตต์ อภินันท์รักษ์ และมะลิวัลย์ ชรรณแสง. ความสามารถในการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของเด็กหนววก โดยใช้ท่าแนะคำพูด. รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ประภาศรี ฉายาสัตตะบุตร. ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา, 2533.
- เรณู โกศินานนท์. ร่ำไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535
- ละออ ชุตติกร. การเรียนร่วมชั้นระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับเด็กปกติ. ในเอกสารวิชาการรวมบทความการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2526.
- ละออ ชุตติกร และจิตต์ไธส อินทโสณีส. การเปรียบเทียบการพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติและที่เรียนชั้นพิเศษในระดับอนุบาล. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2524. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี. จิตวิทยาเด็กนอกกระดับ (เด็กพิเศษ). ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษาพหุศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : องค์การคำครูสภา, 2535.
- วิภาวดี ยงเจริญ. ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ศรีธา นิยมธรรม. การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ จำกัด, 2534.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2533). หน้า 1

ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติ ของประเทศไทย, ทบวงมหาวิทยาลัย. การศึกษาด้านภาพของ
เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยที่อยู่ในสถานการศึกษาต่าง ๆ
ระหว่างปี 2526-2527. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2527.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์. นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

อารีย์ มั่นใจตน. ผลการฝึกแอบริคตงานซึ่งมีผลต่อความสามารถของเด็กปัญญาอ่อนในการ
อ่านเบื้องต้น ตามแผนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
ปริญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2533. อัดสำเนา.

อรวรรณ ชมวัฒนา รำไทยศตวรรษที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์. งานวิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

Blair F. "A Study of the Visual Memory of Deaf andHearing Children,"
American Annals of the Deaf. 102;1957.

Blank, Manior and Bridger, Wagner H. "Conceptual Cross Model
Transfer in Deaf and Hearing Children," Children Development.
65 - 67; March, 1966.

Blumberg, Carole. "A School for the Deaf Facilitates Integration",
in The Hearing Impaired Child inA Regular Classroom.
Washington, D.C. : The Alexander Graham Bell Association
for the Deaf, 1973.

- Carter, J.D. & Miller, P.K. "Creative Art for Minimally Brain Injured Children," Academic Therapy. 1 : 245-252 ; March, 1971.
- Elser, R. "The Social Position of Hearing Handicapped Children in the Regular Grades," Exceptional Children. 25 : 304-309 ; 1959.
- Frick, Elizabeth. "Adjusting to Integration Some Difficulties Hearing Impaired Children Have to Public School," The Volta Review. 75 : 36-46 ; 1973.
- Gair, S. "The Effects of an Art-Based Perceptual Program on Selected Characteristics of Psycholinguistic Abilities of Learning Disabled Children," Doctoral Dissertation. The American University, 1973.
- Luttman, Enelda. "The Psychological Aspects of Integrating Hearing Impaired Children into Ordinary Education Programs," paper presented at Orientation In Fantil para La Rehabilitacion. Audiologica, Mexico : 1979.
- Reich, U. and Others. The Integration of Hearing Impaired Children in Regular Classrooms. American Annals of the Deaf. 122: 534-543 ; December, 1977.
- Telford, C.W. and M. Sawrey. The Exceptional Individual. Englewood Cliff, N.J. Prentice-Hall, 1967.
- Van den Horst, A. "Defective Hearing, Social Achievement and School Choice," The Teacher of the Deaf. 69 : 398-414 ; 1971.
- Wood, N.E. "Directed Art, Visual Perception and Learning Disabilities," Academic Therapy. 12 : 455-462 ; April, 1977.

Youniss, James and Furth, Hans C. "Prediction of Transitivity
and Perceptual Concurrency in Hearing Aid and Deaf Children,"
Children Development. March, 1964.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความสามารถในทางนาฏศิลป์ด้านการปฏิบัติ

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 เวลา 3 คาบ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X กับหน้าคำตอบที่ถูกต้อง
 ใช้ภาพนี้ตอบคำถาม ข้อ 1-4

1. นิ้วมือที่อยู่ตรงบริเวณเอว เรียกว่าอะไร
  - ก. จีบ
  - ข. ตึงวง
  - ค. สะบัดมือ
  - ง. ล้อแกว
2. มือที่อยู่ข้างบนเรียกว่าอะไร
  - ก. จีบ
  - ข. ตึงวง
  - ค. สะบัดมือ
  - ง. ล้อแกว

3. ทำร้ายในภาพควรใช้ในการรำอะไร
  - ก. รำวง
  - ข. รำแม่บท
  - ค. จินรำพัด
  - ง. รำซาว
4. ถ้าจะให้ทำรำส่วยควรเอียงศีรษะอย่างไร
  - ก. ข้างหน้า
  - ข. ตั้งศีรษะตรง
  - ค. ตามมือที่จับ
  - ง. ก้มหน้า
5. วงบนตัวพระสูงระดับไหน
  - ก. แ่งศีรษะ
  - ข. จมูก
  - ค. หางคิ้ว
  - ง. ปลายจมูก
6. วงบนตัวนางสูงระดับไหน
  - ก. แ่งศีรษะ
  - ข. จมูก
  - ค. หางคิ้ว
  - ง. เสมอไหล่
7. จับมีกี่ชนิด
  - ก. 2 ชนิด
  - ข. 3 ชนิด
  - ค. 4 ชนิด
  - ง. 5 ชนิด
8. การยกเท้าขึ้นด้านหลังย่อเข่าลงเราเรียกว่าอะไร
  - ก. กระตก
  - ข. จรด
  - ค. กระทั่ง
  - ง. ถีบเข้า
9. การกระแทกจมูกเท้าด้านหลังเพื่อยกขึ้นการกระแทกเท้าเราเรียกว่าอะไร
  - ก. กระตก
  - ข. จรด
  - ค. กระทั่ง
  - ง. ถีบเข้า
10. ศัพท์ที่เกี่ยวกับนาฏศิลป์ เราเรียกว่า
  - ก. ศัพท์สังคีต
  - ข. นาฏยศัพท์
  - ค. ศัพท์เฉพาะ
  - ง. ศัพท์ไทย
11. ลักษณะที่จับแล้วม้วนเพื่อตั้งวงขึ้นรวมเรียกว่า
  - ก. สะบัดมือ
  - ข. สะบัดจับ
  - ค. ตั้งวง
  - ง. ล่อแก้ว

12. ข้อใดเป็นนาฏยศัพท์ทางนาฏศิลป์

- ก. ตั้งวง
- ข. โกรธ
- ค. ตีใจ
- ง. เชอ

13. การแสดงท่าทางพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย เราเรียกว่าอะไร

- ก. ภาษาท่า
- ข. นาฏยศัพท์
- ค. ภาษาเฉพาะ
- ง. ภาษาคนตรี

14. กระทั่งเป็นนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวกับส่วนใดของร่างกาย

- ก. ใจ
- ข. ลำตัว
- ค. ขา
- ง. แขน

15. จีบตั้งวงเป็นนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวกับส่วนใดของร่างกาย

- ก. ลำตัว
- ข. ขา
- ค. มือ
- ง. แขน

16.

ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. นิ้วเชอ
- ข. ปฏีเสธ
- ค. ชัม
- ง. อาย

17. จากภาพเป็นภาษาที่ตรงกับข้อใด

- ก. นิ้วเชอ
- ข. ปฏีเสธ
- ค. ชัม
- ง. อาย

18.

ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. ไป
- ข. มา
- ค. ขอเชิญ
- ง. อาย

19.

ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. คอย
- ข. มา
- ค. อาย
- ง. ไป

20.

ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. ท่าที่เคารพ
- ข. คอย
- ค. ถิ่น
- ง. เชอ

21. ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. ท่าที่เคราฟ
- ข. คอย
- ค. จัน
- ง. เชอ

22. ภาพนี้ตรงกับข้อใด

- ก. ท่าที่เคราฟ
- ข. คอย
- ค. จัน
- ง. เชอ

23. ผู้แสดงเพลงลาวต่อนก ควรแสดง

อาการแบบใด

- ก. ร่าเริง
- ข. เศร้าโศก
- ค. เฉย ๆ
- ง. เหนื่อยมอาศ

24. การแสดงชุดลาวต่อนก ผู้แสดงควร

แต่งกายแบบใด

- ก. แบบนก
- ข. แบบชาวบ้าน
- ค. แบบไทยภูเขา
- ง. แบบลาว

25. เพลงลาวต่อนก เนื้อร้องกล่าวถึงสัตว์

- ก. กบ
- ข. นก
- ค. แมลง
- ง. ผีเสื้อ

26. สัตว์ในเพลงลาวต่อนกมักอาศัยอยู่ที่ไหน

- ก. บนต้นไม้
- ข. ในน้ำ
- ค. ในทุ่งนา
- ง. ในรู

27. ท่าปรบมือ 2 ที่ควรใช้ประกอบเนื้อเพลง

- ก. ไปมา
- ข. เริงร่า
- ค. นุ่มนวล
- ง. ส่ายลม

28. เนื้อเพลงลาวต่อนกที่ว่า

"ไปตามสายลม" ควรแสดงท่าร่ายอย่างไร

- ก. ยืนตรง ชี้นิ้วชี้ขึ้นเหนือศีรษะ
- ข. ปาดมือลงแล้วสับมือกลับไปตั้งวง
- ค. ตบมือ
- ง. กระโดด

29. เพลงเดิน จัดเป็นเพลงประเภทใด

- ก. ไทยสากล
- ข. ไทยเดิม
- ค. ปลุกใจ
- ง. นานาชาติ

30. ทำประกอบเพลงเดินควรมีลักษณะอย่างไร

- ก. อ่อนช้อย
  - ข. เข้มแข็ง
  - ค. เชื่องช้า
  - ง. โศกเศร้า
-

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กิจกรรมนาฏศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 40 คะแนน

คำชี้แจง   ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

รายการ	ผลการปฏิบัติ			
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ยังต้องปรับปรุง
1. การใช้มือทำท่าจับมือ				
2. การใช้มือทำท่าตั้งวง				
3. การใช้มือทำท่าสับดมือ				
4. การร่ำทำสวดสร้อยมาลาแปลง				
5. การใช้เท้าทำท่ากระดกและกระทุ้ง				
6. ภาษาท่าเลือกท่า 1 รายการ				
6.1 ฉันจะไปคอยเธอ				
6.2 ท่านรักฉัน				
6.3 ฉันดีใจที่ท่านมา				
7. รำลาวต่อนกตั้งแต่ต้นจนจบ				
8. รำเพลงปลุกใจก่อนสร้อย				
9. รำเพลงปลุกใจก่อน 1				
10. รำเพลงปลุกใจก่อน 2				

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ 1-5 ให้คะแนนเรียงลำดับดังนี้

1. ปฏิบัติได้ถูกต้อง หักข้อมือ ตั้งมือเมื่อทำท่าทางอศัพท
2. ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว นิ้วเหยียดชิด หรือกรีดออกได้ถูกต้อง
3. ความต่อเนื่องของจังหวะจึงที่ครูตีให้
4. ปฏิบัติด้วยความมั่นใจ

ข้อ 6 ให้คะแนนเรียงลำดับดังนี้

1. ทำได้ถูกต้องตามความหมาย
2. ทำได้ถูกจังหวะ
3. คล่องแคล่วในการปฏิบัติ
4. มั่นใจในการปฏิบัติ

ข้อ 7-10 ให้คะแนนเรียงลำดับดังนี้

1. ปฏิบัติได้ถูกต้องตามเนื้อเพลง
2. ถูกจังหวะ
3. ให้ความร่วมมือในหมู่คณะ
4. กล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ

การตรวจให้คะแนนผลการปฏิบัติให้คะแนนดังนี้

ดีมาก	4	คะแนน
ดี	3	คะแนน
ปานกลาง	2	คะแนน
ยังต้องปรับปรุง	1	คะแนน

ผนวก ข

นาฏยศัพท์

ภาษาท่า

การแสดงประกอบเพลงลสวคือนก

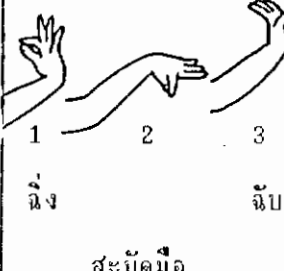
การแสดงประกอบเพลงปลุกใจ "เดิน"

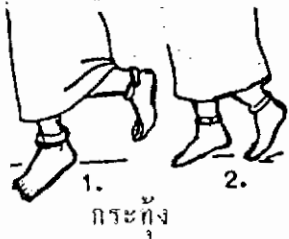
แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ภาคผนวก

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำ เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย ที่สามารถสื่อความหมายได้ เช่น ตั้ววง จีบ สบัดมือ กระทุ้ง กระดก

ท่ารำ	วิธีปฏิบัติ
ต้ววง วงนาง สูงแค่หัว วงพระ สูงแค่หัว(แง่ศีรษะ) วงกลาง สูงแค่ไหล่ วงต่ำ หรือวงล่าง	ต้ววง เป็นลักษณะของลำแขนที่ทอดโค้ง นิ้วทั้งสี่ชิดกัน นิ้วหัวแม่มือหักเข้าหาฝ่ามือเล็กน้อยหักข้อมือเข้าหาลำแขน การต้ววงแบ่งเป็น 3 ระดับ วงสูง วงกลาง วงต่ำ

ท่ารา	วิธีปฏิบัติ
จับหงาย จับคว่ำ 1 2 3 ดึง จับ สับัดมือ	การจับ วิธีปฏิบัติ 1. นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของปลายนิ้ว 2. อีก 3 นิ้ว กรัดออกให้ตั้งคล้ายรูปพัด 3. ต้องหักข้อมือเข้าหาฝ่าแขนทุกครั้ง การจับ มี 2 แบบ คือ จับหงาย จับคว่ำ สับัดมือ เป็นอาการของมือที่สับเนื่องมาจากท่าจับหงาย แล้วหมุนข้อมือให้จับคว่ำลง แล้วสับัดมือขึ้นเป็นตั้งวง วิธีปฏิบัติ เสียงจิ่ง = จับหงาย เสียงจับ = หมุนจับลง แล้วปล่อยจับเป็นตั้งวง

ทำร่า	วิธีปฏิบัติ
1. กระทุ้ง 2.	กระทุ้ง เป็นอาการกระทุ้งของเท้าที่วางอยู่ข้างหลัง กระทุ้งเพื่อจะยกขึ้น โดยใช้ส่วนของจมูกเท้าที่วางอยู่กับพื้น ส่วนสันเท้าเปิดอยู่ การกระทุ้งคือ กระแทกจมูกเท้ากับพื้นเบา ๆ แล้วยกขึ้น วิธีปฏิบัติ 1. ยกเท้าขึ้นเพื่อเตรียมกระทุ้ง 2. เท้าที่ยกกระแทกจมูกเท้ากับพื้นเบา ๆ
3. กระดก	กระดก เป็นอาการของเท้าที่ยกออกไปข้างหลังแล้วหนีบเอว กระดกนี้เป็นท่าสับเนื่องมาจากการกระทุ้ง แล้วยกขึ้นข้างหลัง และดันเข้าไปข้างหลังมาก ๆ

ข้อสังเกต เราสามารถนำนาฏยศัพท์เบื้องต้นดังกล่าวไปประกอบกันเป็นภาษาท่าต่อไป

ภาษาท่า

ภาษาท่า คือ การแสดงท่าทางแทนคำพูด รวมทั้งการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ด้วย ซึ่งภาษานี้เป็นการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ด้วยการร่ายรำที่พัฒนาการมาจากธรรมชาติ ซึ่งปกติแล้วตามธรรมชาติมนุษย์เราย่อมใช้ท่าทางและสีหน้าประกอบการพูด ในการแสดงนาฏศิลป์จึงได้นำธรรมชาติเหล่านั้นมาประดิษฐ์เป็นท่าทางให้สวยงามยิ่งขึ้น

ภาษาท่า เป็นพื้นฐานของนาฏศิลป์ และการละคร

ภาษาท่าที่ควรรู้จัก

ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด

ภาษาท่า	วิธีปฏิบัติ
 จันหรือตัวเรา	จันหรือตัวเรา - จับมือซ้ายเข้าทอก
 แฮอ	แฮอ - ตะแคงนิ้วชี้ของมือขวาหรือมือซ้ายไปทักคนอื่น

ภาษาท่า	วิธีปฏิบัติ
ท่าเทพเคียว	ท่าเทพเคียว - ยกมือไหว้สูงระดับคิ้ว ห่างตัวเล็กน้อย เอียงไปด้านซ้ายหรือขวา
ขอหรือเชิญ	ขอหรือเชิญ - แขนทั้งสองข้าง ยกสูงระดับคางและอีกมือสูงกว่าเล็กน้อย ชื่นมือไปข้างหน้า
คอย	คอย - มือทั้งสองเท้าเอว ก้าวเท้าข้างที่จะมองไปข้างหน้าห่างหน้าเล็กน้อย
มา	มา - ตั้งวงเหยียดมือตั้งไปข้างหน้า หักข้อมือทั้งสองลงตั้งเข้ามาหาตัว

ภาษาท่า	วิธีปฏิบัติ
อาย	อาย - ใช้ฝ่ามือซ้ายแตะข้างแก้ม หมายถึงอาย แต่ถ้าฝ่ามือทั้งสองข้างแก้ม แล้วกระชากลง ถ้ากระชากลงเบา ๆ ก็เป็นเพียงเคืองใจ ถ้ากระชากแรง หมายถึงโกรธมาก
ปฏิเสธ, ห้าม	ปฏิเสธ, ห้าม - ตั้งวงระดับหน้าอก สั้นปลายนิ้ว
ยิ้ม, คีใจ	ยิ้ม, คีใจ - ใช้มือซ้ายจับใกล้ริมฝีปาก หมายถึง คีใจ ยิ้ม แต่ถ้าเลขชี้ขึ้นไปถี่มาก หมายถึง ดม, หอม

ภาษาท่า	วิธีปฏิบัติ
รัก, สั้นชม, ห่มผ้า	รัก, สั้นชม, ห่มผ้า - แขนทั้งสองประสาน มือทาบฐานไหล่
ดีใจ	ดีใจ แบบที่ 2 - ตบมือเข้าหากัน
ร่าเริง	ร่าเริง - ตั้งวงเหยียดแขนตึงระดับไหล่

การแสดงประกอบเพลง

นักเรียนได้ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่ามาแล้ว เราสามารถนำท่าทางนาฏศิลป์เหล่านั้นมารายราประกอบเพลงได้หลายรูปแบบ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความสนุกสนานแล้ว ยังสามารถนำไปใช้แสดงในโอกาสต่าง ๆ ได้ด้วย

การนำภาษาท่าทางนาฏศิลป์มารายราประกอบเพลงนั้น บางเพลงไม่ได้มีท่าจำกัดแน่นอนตายตัว เราสามารถจินตนาการท่ารายราตามเนื้อเพลง โดยนำภาษาท่าที่เหมาะสมมาประกอบ ก็จะเป็นการแสดงชุดต่าง ๆ ขึ้น

การแสดงประกอบเพลง

การแสดงประกอบเพลงที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นเพียงตัวอย่างของการนำภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไปใช้ประกอบเพลง โดยท่ารายอาจเปลี่ยนแปลงได้เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อเพลงรวมทั้งทำนอง และจังหวะในเวลาปฏิบัติจริงด้วย

การแสดงประกอบเพลงลาวค้อนก

เพลงลาวค้อนก

เนื้อร้อง คุณหญิงขึ้น ศิลปบรรเลง

ต้นข้าวในนา	พริ้วพราย	ไปตามสายลม
- +	- +	- + -
ช่อน้ำซึม	ชวนเพื่อนรำ	ทำกิริยา
+ - +	- +	- + - +
กระโดดไปใส่	เร่ร่ำ	ดังเราเป็นกบ
- +	- +	- + -
ครั้นเมื่อยามพลบ	เราเข้าหลบ	อยู่ในท่งนา
+ - +	- +	- + - +

ความหมายของสัญลักษณ์

- เป็นจังหวะ ลีง

+ เป็นจังหวะ ลิบ

เพลงลาวต่อนก เป็นเพลงไทยที่มีเนื้อร้อง แสดงความรู้สึกสนุกสนานและดีใจ
นักเรียนสามารถคิดท่ารำหรือท่าทางแสดงความหมายตามเนื้อร้องได้โดยอิสระ สำหรับท่ารำ
ประกอบเพลงที่เสนอแนะเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

ท่ารำประกอบเพลงลาวต่อนก

ท่ารำต่อไปนี้ เป็นเพียงการเสนอแนะท่ารำแบบง่าย ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้

เนื้อร้อง

ต้นข้าวในนา

เนื้อร้อง

พรวพราว

ท่ารำ ก้าวเท้าขวาเอามือขวาเท้าสะเอว นิ้วชี้
ซ้ายชี้ไปทางซ้าย เอียงขวาให้น้ำหนักตัวอยู่
ที่เท้าหน้า

เนื้อร้อง

ไปตายสายลม

ท่ารำ ก้าวเท้าขวาน้ำหนักตัวโน้มไปข้างหน้า
เปลี่ยนมือซ้ายเท้าสะเอว มือขวาจับปรกหน้า
เอียงซ้าย

เนื้อร้อง

ท่ารำ เท้าเหมือนเดิม มือขวาปาดมือลง แล้ว
สะบัดมือกลับเป็นตั้งวง

ท่ารำ ก้าวเท้าขวา เปิดสันเท้าซ้าย มือซ้าย
จับปรกข้าง มือขวาเท้าสะเอว เอียงขวา

เนื้อร้อง

น้ำซึม

ทำท่า ปล่อยจับเป็นวงบัวบาน

เนื้อร้อง

ชวนเพื่อนรำ

ทำท่า ก้าวซ้าย เอียงซ้าย มือซ้ายทำวงบน
มือขวาจับคว่ำแขนตั้งเสมอไหล่ (ก้าวขึ้นมา
จากท่าเดิม 1 ก้าว)

เนื้อร้อง

ทำกิริยา

ทำท่า ยังก้าวเท้าซ้ายอยู่เหมือนเดิม แต่เปลี่ยน
เอามือจับมาปล่อยเป็นวง มือวงเอาไปจับคว่ำ
แขนตั้งเสมอไหล่เอียงขวา

เนื้อร้อง

กระโดด

ทำท่า มือทั้งสองเท้าสะเอว เท้าชิดหันตัวไป
ทางซ้าย ย่อตัวลงกระโดด 1 ครั้ง ตามจังหวะ
เพลง

เนื้อร้อง

ไปมา

ทำท่า หมุนตัวกลับมาทางขวา มือทั้งสองเท้า
สะเอว ย่อตัวกระโดด 1 ครั้ง ตามจังหวะเพลง

เนื้อร้อง

เรียงรำ

ทำท่า หมุนตัวกลับมาด้านหน้า ประนมมือ 2 ครั้ง

เนื้อร้อง

ตั้งเราเป็นนก

ท่าว่า แล้วกระโดดลงนั่ง เอามือทั้งสองจับเข่า
แล้วกระโดดตามจังหวะเพลง 3 ครั้ง

เนื้อร้อง

เราเข้าหลบ

ท่าว่า ท่าท่าเหมือนบังทั้งสองมือใกล้ใบหน้า
ข้างซ้ายเอียงขวา

เนื้อร้อง

ครั้นเมื่อสามพลบ

ท่าว่า มือขวาเท้าสะเอว มือซ้ายชี้สูง ก้าวเท้า
ขวาเปิดสันเท้าซ้าย

เนื้อร้อง

อยู่ในท่งนา

ท่าว่า ชี้นิ้วมือซ้ายไปข้างตัวให้นิ้วชี้ลง เหยียด
แขนขวาเอียงซ้าย

การรำประกอบเพลงปลุกใจ

เพลงปลุกใจ เป็นเพลงที่มีจังหวะเร้าใจ มีลีลาคลึกคัก เนื้อร้องมีความหมายจูงใจให้ผู้ฟังเกิดความรักชาติ รักหมู่คณะ รักสามัคคี

ท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ ส่วนใหญ่จะให้ความรู้สึกลึกคัก สนุกสนาน และเข้มแข็ง เพื่อจะให้สอดคล้องกับเนื้อร้อง จังหวะ และทำนองของเพลง

เพลงเดิน

คำร้อง พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

จากละครเรื่องน่านเจ้า

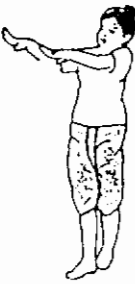
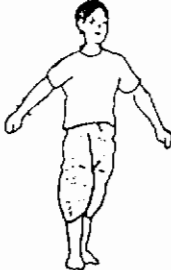
สร้อย	เดิน เดิน เดิน	อย่ายอมแพ้ใคร	ชาติไทยต้องเดิน
	เดิน เดิน เดิน	ถ้าหวังก้าวหน้า	เราต้องพากันเดิน
	เดิน เดิน เดิน	อย่าท้อทางไกล	ขอให้ไทยเจริญ
	ไชโย ไชยะ	ให้ไทยชนะ	ตลอดตลอดภัย
			ไชโย ไชโย (ซ้ำ)
(1)	มาเพื่อนไทย	มาร่วมน้ำใจ	สมานฉันท์
	ไปตาชดาบหน้า	เพื่อนไทยจงมา	ให้พร้อมเพรียงกัน
	พบหนามเราจะฝ่า	พบป่าเราจะฟัน	พบแม่น้ำขวางกั้นเราจะ
			ว่ายข้ามไป
(สร้อย)			
(2)	ใครขวางทางเดิน	เราจักต้องเชิญ	เขาหลีกทางไป
	พบเสือเราจะสู้	พบศัตรูเราจะฆ่า	พบอะไรขวางหน้าเราจะ
			ฝ่าฟันไป
(สร้อย)			

ความหมายของเนื้อเพลง

เพลงเดินเป็นเพลงที่สอนให้คนไทยทุกคนเป็นคนรู้จักคิดถึงความก้าวหน้า ไม่ทอดทิ้ง
ต่างร่วมแรงร่วมใจกัน พินฟายุปสรรคและช่วยกำจัดศัตรูให้พ้นจากแผ่นดินไทย

เพลงเดิน ใช้แสดงได้ทุกโอกาส โดยเฉพาะในยามที่บ้านเมืองมีภัย อาจนำมาใช้
ร้องปลุกใจให้ทุกคนมีกำลังใจต่อสู้ศัตรู

เนื้อร้อง	ท่าเต้น
(สร้อย) ตั้งแต่ เดิน เดิน เดิน จนถึงให้ไทยชนะตลอด ปลอดภัย	อย่าเท้าเพื่อจัดแถวหรือเดินแถวรวม
มาเพื่อนไทย	ก้มมือข้างขวาเรียก พร้อมกับพยักหน้า

เนื้อร้อง	ท่าท่า
มาร่วมน้ำใจสมานฉันท์	มือแบคว่าสองมือซ้อนกันข้างหน้า ประมาทหน้าอก
ไปตามคาบหน้า	มือขวาชี้ตรงไปข้างหน้า มือซ้ายไขว้หลัง
เพื่อนไทยจงมาให้ พร้อมเพรียงกัน	สองมือกวักเข้าหาตัว
พบหนามเราจะฝ่า	กำสองมือเหวี่ยงไปข้างหลัง

เนื้อเรื่อง	ท่ารำ
พบป่าเราจะฝัน	มือขวาแบ คว่ามือฟ้าตกลง มือซ้ายไขว้หลัง
พบแม่น้ำขวางกั้น	มือซ้ายแบหงาขวาคมือไปทางซ้าย มือขวาไขว้หลัง
เราจจะว่าสขามไป	ทำท่าว่าส่น้ำไปตามจิงหะเพลง
(สรีอฮ)	เค้นฮ่าเท้าตามจิงหะเพลง

เนื้อเรื่อง	ท่ารำ
ใครขวางทางเดิน	มือขวาชี้นิ้วโป้งไปข้างหน้า มือซ้ายไปไขว้หลัง
เรากำลังต้องเชิญ	แบ่มือหงายสองมือ ให้มือซ้ายสูง ระดับปาก มือขวาต่ำลงมาเล็กน้อย
เขาหลีกทางไป	มือทั้งสองคว่ำมือลง และแยกออก ห่างไปข้างลำตัว
พบแล้วเราจะสู้	มือซ้ายแบ กำมือขวา ตีไปที่มือซ้าย

เนื้อร้อง	ท่ารำ
พบศัตรูเราจะฆ่า	ถ้ามือขวาฟาดลงไปข้างหน้า มือซ้ายไปหลัง
พบอะไรขวางหน้า	มือขวาฟาดลงไปข้างหน้า มือซ้ายไขว้หลัง
เราจะฆ่าฟันไป	ฟาดนิ้วชี้มือขวาเหวี่ยงไปมา 3 ครั้ง

หมายเหตุ ท่ารำนี้เป็นเพียงตัวอย่างเปลี่ยนแปลงได้ ท่ารำที่ใช้ประกอบเพลงนี้ไม่จำเป็นต้องสวยงาม หรือมีแบบแผนที่แน่นอน อาจคิดขึ้นเอง แต่ควรให้เหมาะสมกับเนื้อร้องและดูท่าที่ศักดิ์สิทธิ์และเข้มแข็ง เพราะเป็นเพลงปลุกใจ

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 6 คาบ

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง นาฏยศัพท์

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 3 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับการเรียกท่าว่า เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย ที่สามารถสื่อความหมายกันได้ เช่น ตั้งวง จับ สะบัดมือ กระทุ้ง กระดก ฯลฯ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของภาษาท่าทางนาฏศิลป์
2. มีทักษะในการแสดงทางนาฏศิลป์ไทย
3. มีความชื่นชมนาฏศิลป์ไทย
4. มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเชื่อมั่นในตนเอง

เนื้อหาสาระ ความหมายของ นาฏยศัพท์ และการแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย

1. ตั้งวง
  - วงบน
  - วงล่าง
2. จับ
  - จับหงาย
  - จับคว่ำ
3. สะบัดมือ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างโดยแสดงท่าท่า เช่น ท่าวงบน วงล่าง จับหงาย จับคว่ำ แล้วซักถามนักเรียนว่าท่าที่ครูแสดงให้ดูนี้ นักเรียนรู้จักชื่อหรือไม่ แล้วให้นักเรียนอภิปราย

- ขั้นสอน
1. ครูอธิบาย คำว่า "นาฏศัพท์"
  2. ครูสาธิตทำนาฏศัพท์ ทีละท่า คือ ท่าวงบน วงล่าง จับหงาย จับคว่ำ สบมือ
  3. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าท่า ทีละท่า และให้นักเรียนปฏิบัติตาม
  4. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกนาฏศัพท์ กลุ่มละ 5 คน
  5. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำนาฏศัพท์ที่ครูสาธิตให้ดู ตามจังหวะอิสระ แล้วจึงใช้จังหวะที่ครูกำหนดให้
  6. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงความยากง่าย ความสวยงาม รวมถึงปัญหาในการทำท่าทาง
  7. ครูแนะนำท่าทางแก้ไข เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจ และปฏิบัติได้ถูกต้อง
- สรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละท่าเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรภาพ บัตรคำ
2. จิ้ง
3. เทปเพลง

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 6 คาบ

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง นาฏยศัพท์

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 5 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ

การแสดงท่าทาง (นาฏยศัพท์)

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำ เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย ที่สามารถสื่อความหมายกันได้ เช่น ตั้งวง จีบ สะบัดมือ กระทุ้ง กระดก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของภาษาท่าทางนาฏศิลป์
2. มีทักษะในการแสดงทางนาฏศิลป์ไทย
3. เกิดความชื่นชมนาฏศิลป์ไทย
4. มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเชื่อมั่นในตนเอง

เนื้อหาสาระ การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย

1. กระทุ้ง
2. กระดก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนนาฏยศัพท์ การตั้งวง การจับทึละกลุ่ม

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตทำนานาฏยศัพท์ ทึละท่า คือ กระกุก กระตก ทึละกลุ่ม
2. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าท่า ทึละท่า และให้นักเรียนปฏิบัติตาม
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกปฏิบัติทำนานาฏยศัพท์ ให้นักเรียนฝึกเองจนคล่อง
4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำนานาฏยศัพท์ที่กำหนด
5. ให้นักเรียนทั้งหมดแสดงทำนานาฏยศัพท์ทึละท่าตามที่ครูบอก พร้อมเปิดเทปประกอบการทำท่า
6. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงความยากง่าย ความสวยงาม รวมทั้งปัญหาในการทำท่าทาง
7. ครูแนะนำการแก้ไข เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรภาพ บัตรคำ
2. ดิ่ง
3. เทป

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 6 คาบ

แผนการสอนที่ 3 เรื่อง นาฏยศัพท์

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 7 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ

ภาษาท่า คือ การแสดงท่าทางแทนคำพูด รวมทั้งการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ภาษาท่านี้เป็นการใช้ภาษาย่างหนึ่งที่มีวิวัฒนาการจากธรรมชาติ เช่น กวักมือเข้า หมายถึงให้เข้ามา และประดิษฐ์ให้เป็นท่าสวยงามทางนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภาษาท่า
2. สามารถนำความรู้ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้
3. มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความชื่นชมนาฏศิลป์ไทย

เนื้อหาสาระ การแสดงภาษาท่า ตามความหมายของคำว่า

- ฉัน
- เชอ
- ท่ายกเขารน
- ซอเชิญ
- คอย
- มา
- อาส เก้อเขิน
- ปฏิเสธ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาลงถึงกริยาต่าง ๆ เช่น ทำรัก คีใจ เสียใจ
ดม ปฏิเสธ เรียกเข้าไปหา เป็นท่าทางนาฏศิลป์

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายคำว่า "ภาษาท่า" ในความหมายของนาฏยศัพท์
2. ให้นักเรียนแสดงท่าทาง จิน เชอ ท่าที่เคารพ ขอเชิญ คอย ฯลฯ
เรียกเข้าไปหา จากประสบการณ์ของตนเอง แล้วร่วมกันอภิปราย
3. การสาธิตภาษาท่าในข้อ 2. ให้นักเรียนคู่ที่จะทำและให้นักเรียน
ปฏิบัติตาม
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกภาษาท่า กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนฝึกเองจนคล่อง
5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงท่าที่ได้ฝึกไปแล้วนั้น ให้ครูและกลุ่ม
อื่น ๆ ดู
6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงรูปแบบที่สวยงาม และฝึกปฏิบัติโดยครู
คอยให้คำแนะนำ

สรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสำรวจข้อบกพร่องและฝึกปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติได้ดี
มีความเชื่อมั่น

สื่อการเรียนรู้การสอน

- บัตรภาพ - บัตรคำ - เทปเพลง

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 6 คาบ

แผนการสอนที่ 4 เรื่อง ภาษาท่า

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 10 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ

ภาษาท่า คือ การแสดงท่าทางแทนคำพูด และการแสดงอารมณ์

ภาษาท่า วิวัฒนาการมาจากธรรมชาติและประดิษฐ์ให้เป็นท่าที่สวยงาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องภาษาท่า
2. สามารถนำความรู้ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้
3. มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความชื่นชมนาฏศิลป์ไทย

เนื้อหาสาระ การแสดงภาษาท่า ตามความหมายของคำว่า

- ยิ้ม ตีใจ
- รัก ชื่นชม
- ร่าเริง
- ร้องไห้
- โศกเศร้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ทบทวนภาษาท่าที่เรียนไปแล้ว คือ จัน เธอ ท่านที่เคารพ ขอเชิญ คอย
มา อาสยก้อเขิน ปฏิเสธ ที่ละกลุ่ม

ขั้นตอน

1. ให้นักเรียนแสดงท่าทางอิสระจากประสบการณ์ของตนเอง เช่น
ยิ้ม ดีใจ, รักชื่นชม, ร่าเริง ร้องไห้ โศกเศร้า
2. ครูสาธิตภาษาท่าในข้อ 2. ให้นักเรียนดูทีละท่า และให้นักเรียน
ปฏิบัติตาม
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกภาษาท่า กลุ่มละ 10 คน ให้นักเรียนฝึกเองจนคล่อง
4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน ออกมาแสดงท่าที่ได้ฝึกไปแล้วนั้น
ให้ครูและกลุ่มอื่น ๆ ดู
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงรูปแบบที่สวยงาม และฝึกปฏิบัติโดย
ครูคอยให้คำแนะนำ

สรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสำรวจข้อบกพร่องและฝึกปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติได้ดี
มีความเชื่อมั่น

สื่อการเรียนการสอน

- บัตรภาพ - บัตรคำ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 5 เรื่อง เพลงลาวต่อนก

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 12 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงลาวต่อนก เป็นการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ บอกความหมายของเนื้อเพลง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำภาษาท่ามาใช้รำรำประกอบเพลง
2. รำรำประกอบเพลงได้
3. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียง สวยงาม และมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก

เนื้อหาสาระ การแสดงท่าทางตามความหมายของเนื้อเพลงลาวต่อนก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูเปิดเทปเพลงลาวต่อนก ให้นักเรียนรำอย่างอิสระ แล้วช่วยกันอภิปราย

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงจากแผนภูมิเพลงที่ละวรรคจนจบเพลง และสันทนาความหมายของเนื้อเพลง
2. นักเรียนฟังเพลงจากเทป พร้อมกับร้องเพลง 2-3 เที่ยว จนร้องได้
3. ครูสาธิตท่ารำประกอบเพลงลาวต่อนก ให้นักเรียนดูจนจบเพลง
4. นักเรียนฝึกปฏิบัติตามครูทีละท่า ในเนื้อร้องตอนที่ 1
ต้นข้าวในนา ทั่วพรายไปตามสายลม

5. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนฝึกกันเอง
6. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นชม

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่ารำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถรำได้ เกิดความภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

- แผนภูมิเพลงลาวต่อนก
- แถบนันทิกเสียง
- เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การอภิปราย
3. การตอบข้อซักถาม
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 6 เรื่อง เพลงลาวต่อนก

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 14 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงลาวต่อนก เป็นการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ บอกความหมายของเนื้อเพลง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำภาษาท่ามาใช้รำประกอบเพลง
2. รำรำประกอบเพลงได้
3. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียง สวยงาม และมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก

เนื้อหาสาระ การแสดงท่าทางตามความหมายของเนื้อเพลงลาวต่อนก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนท่ารำเพลงลาวต่อนก ที่ได้เรียน (ก่อนที่ 1) ไปแล้วพร้อมกัน
ครูเปิดแถบบันทึกเสียง

ขั้นสอน

1. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำตามครู ใช้เนื้อร้องตอนที่ 2 ทีละท่า
ชูช่อน้ำชม ชวนเพื่อนรำ ทำกิริยา
กระโดดไปมา เริงรำ ดังเราเป็นกบ (ภาคผนวก)
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน นักเรียนฝึกกันเอง
3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 5 คน มาแสดงให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นชม

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่าร่ำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถร่ำได้ดี เกิดความภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

- แผนภูมิเพลงลาวต่อนก - แถบบันทักเสียง - เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การอภิปราย
3. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน
4. การตอบข้อซักถาม

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การแสดงท่าทางของนาฏศิลป์ไทย เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 7 เรื่อง เพลงลาวต่อนก

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 17 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงลาวต่อนก เป็นการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ บอกความหมายของเนื้อเพลง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำภาษาท่ามาใช้รำรำประกอบเพลง
2. รำรำประกอบเพลงได้
3. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียง สวยงาม และมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก
ครั้งเมื่อสามพลบ เราเข้าหลบ อยู่ในท่งนา (ภาคผนวก)

เนื้อหาสาระ การแสดงท่าทางตามความหมายของเนื้อเพลงลาวต่อนก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ทบทวน ท่ารำเพลงลาวต่อนก ที่ได้เรียนไปแล้วที่ละกลุ่ม

ขั้นสอน

1. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำ (ตอนที่ 3) ที่ละท่า ระหว่างการรำครูอธิบาย
ท่ารำแต่ละท่าไปด้วยตั้งแต่เนื้อเพลงที่ว่า
ครั้งเมื่อสามพลบ เราเข้าหลบ อยู่ในท่งนา (ภาคผนวก)
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนฝึกกันเอง

3. ให้แต่ละกลุ่ม ออกมาแสดงให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นชม 4 ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนทุกกลุ่มออกมาแสดงการร่ายรำประกอบเพลง "ลาวต่อนก" ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่ารำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถรำได้ดี เกิดความภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

- แผนภูมิเพลงลาวต่อนก - แถบบันทึกเสียง - เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การทำแบบทดสอบ
2. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การร่ายรำประกอบเพลงปลุกใจ เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 8 เรื่อง เพลงเดิน

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 19 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงเดิน เป็นการใช้นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ มาประกอบการร่ายรำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำนาฏยศัพท์ และภาษาท่ามาใช้ในการร่ายรำประกอบเพลง
2. ร่ายรำประกอบเพลงได้
3. มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออก

เนื้อหาสาระ การร่ายรำประกอบเพลงเดิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ
1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงจากแผนภูมิเพลงที่ละวรรคจนจบเพลง (ภาคผนวก) พร้อมทั้งอภิปรายความหมายของเนื้อเพลง
  2. นักเรียนฟังเพลงจากเทปพร้อมกับร้องเพลง และปรบจังหวะไปด้วย 2-3 เที่ยว
  3. ครูสาธิตท่ารำประกอบเพลงเดินทีละท่าจนจบเพลง
  4. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำตามครู (สร้อย) ตั้งแต่เนื้อเพลงที่ว่า

(สัร้อย)	เดิน	เดิน	เดิน	อย่ายอมแพ้ใคร	ชาติไทยต้องเดิน
	เดิน	เดิน	เดิน	ถ้าหวังก้าวหน้า	เราต้องผากันเดิน
	เดิน	เดิน	เดิน	อย่าท้อทางไกล	ขอให้ไทยเจริญ
ไชโย ไชยะ				ให้ไทยชนะ	ตลอดตลอดภัย
					ไชโย ไชโย (ซ้ำ)

5. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนฝึกเองจนคล่อง

6. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นชม

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่ารำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถทำได้ดี เกิดความภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

- แผนภูมิเพลงเดิน - แทบับนทิกเสียง - เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การร่ายรำประกอบเพลงปลุกใจ เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 9 เรื่อง เพลงเดิน

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 21 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงเดิน เป็นการใช้นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ มาประกอบการร่ายรำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำนาฏยศัพท์ และภาษาท่ามาใช้ในการร่ายรำประกอบเพลง
2. ร่ายรำประกอบเพลงได้
3. มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออก

เนื้อหาสาระ การร่ายรำประกอบเพลงเดิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ทบทวนท่ารำที่เรียนไปแล้ว

2. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำ (ก่อนที่ 1) ตามครูตั้งแต่เนื้อเพลงที่ว่า

(ก่อน 1) มาเพื่อนไทย มาร่วมน้ำใจ สมนั้นกัน

ไปตายดาบหน้า เพื่อนไทยจงมา ให้พร้อมเพรียงกัน

พบหนามเราจะฝ่า พบป่าเราจะฟัน พบแม่น้ำขวางกั้นเราจะว่ายน้ำข้ามไป

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่าจำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถจำได้ดี เกิดความภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

- แผนภูมิเพลงเดิน - แถบบันทึกลีลาเสียง - เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหน่วย กิจกรรมนาฏศิลป์ หน่วยย่อย การร่ำรำประกอบเพลงปลุกใจ เวลา 9 คาบ

แผนการสอนที่ 10 เรื่อง เพลงเดิน

เวลา 3 คาบ

สอนวันที่ 24 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

สาระสำคัญ การแสดงท่ารำเพลงเดิน เป็นการใช้นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ มาประกอบการร่ำรำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์ และภาษาท่ามาใช้ในการร่ำรำประกอบเพลง
2. ร่ำรำประกอบเพลงได้
3. มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เชื่อมมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออก

เนื้อหาสาระ การร่ำรำประกอบเพลงเดิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนท่ารำที่เรียนไปแล้ว ครูเปิดแถบบันทึกเสียง

ขั้นสอน 1. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำตามครู (ก่อนที่ 2) ตั้งแต่เนื้อเพลงที่ว่า

(ก่อน 2) ใครขวางทางเดิน เราจักต้องเชิญ เขาหลีกทางไป

พบเสือเราจะสู้ พบศัตรูเราจะฆ่า พบอะไรขวางหน้าเราจะฝ่าฟันไป

สรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแสดงท่ารำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

ให้ดีขึ้น และฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถรำได้ดี เกิดความภูมิใจ และมี

ความเชื่อมั่นในตนเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

- แผนภูมิเพลงเดิน
- แอппบันทึกเสียง
- เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม (ภาคผนวก)
2. การตอบข้อซักถาม
3. การอภิปราย
4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียน

ที่บกร่องทางการได้ยิน กับนักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพญาไท

บทคัดย่อ

ของ

กัลยา หนูจ่าส

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถทางนาฏศิลป์
ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้แผนการสอน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในชั้นพิเศษ และ
ชั้นเรียนร่วม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 เลือกโดย
เจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนพญาไท อำเภอราชเทวี จังหวัด
กรุงเทพมหานคร จำนวน 18 คน ที่มีระดับการได้ยิน 80-117 เดซิเบล ของโครงการ
สอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีอาการอื่น ๆ
แทรกซ้อน และนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/9 โรงเรียนพญาไท
ปีการศึกษา 2539 โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 29 คน นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้รับ
การสอนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้แผนการสอน เมื่อเสร็จสิ้นการสอนแล้วใช้แบบประเมิน
ความสามารถทางนาฏศิลป์ทดสอบทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์
โดยใช้แผนการสอน มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีการได้ยินปกติ

A COMPARISON OF THE THAI MUSIC AND CLASSICAL DANCING ACHIEVEMENT
OF THE HEARING IMPAIRED CHILDREN AND THE NORMAL CHILDREN
AT PRATHOMSUKSA III PAYATHAI SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
KULLAYA NUJAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

MAY 1997

The purpose of this research was to study and compare the Thai classical dancing ability between the hearing impaired children and normal hearing children taught by using the activities in the lesson plans.

The sample consisted of 18 hearing impaired children and 29 normal hearing children in Prathom Suksa III of Phayathai School Bangkok, in the academic year 1996, selected by using purposive sampling technique. Both groups were taught by the same teacher using the Thai dancing activities prescribed in the official lesson plans. The subjects were tested both the achievement and dancing abilities.

It was found that the hearing impaired children and normal hearing children showed no difference in the Thai classical dancing abilities.